

norsk

Nr. 7/8

FILATELISTISK TIDSSKRIFT

NK nr. 35.

6-blokk.

Innbydelse.

Sandnes Frimerkeforretning tillater seg å innby Dem til deltagelse i sin nyhetstjeneste. Gjennom lengre tid har vi forsynt kontinentets samlere med de nordiske lands nyheter. Denne service vil vi nå utvide til å omfatte hele verdens nyheter til norske samlere.

Og det er lett vint å bli deltager i vår nyhetstjeneste. De har kun å fylle ut brevkortet som følger tidsskriftet som bilag. Deretter vil De måned for måned få tilsendt nyhetene fra de land De samler, med full returrett og fullstendig uten kjøpeplikt! De kan begrense serienes kostende til et beløp De selv finner passende for derved å unngå kostbare ting som De kanskje vil tenke Dem om før De kjøper. De kan sette sendingene til et maksimumsbeløp for ikke å sprengte månedsbudsjettet.

De kan velge brukt og ubrukt, men vi gjør oppmerksom på at brukte merker avstemples av vedkommende lands postkontor og selges til samme pris som for ubrukte. For de aller fleste jubileumsmerkens vedkommende betyr det lite, da prisen vanligvis holder seg lik for brukte som for ubrukte. For vanlige kurserende merker blir det en del annerledes, og anbefaler disse i ubrukt stand eller ikke å ta disse med i det hele tatt. I prospektet står anført «alle merker som utkommer — kun jubileumsmerker». Med jubileumsmerker menes her alt som kommer ut unntatt de vanlige kurserende serier, tjenestemerker o. l.

For de land som har såkalt nedstempling, leverer vi brukte merker ofte betydelig under pålydende.

Og prisene? Noen fast norm er ikke lett å angi, da valutakursene endrer seg daglig. Vi tør løst antyde en rabatt på ca. 30—40 % på katalogprisene. Og det skulle være ganske antagelig?

Alle betingelser skulle således være til stede for at samleren skulle bli fornøyd. Og fordelene er store. De slipper selv bryderiet med å passe på å komplettere samlingen hva nyhetene angår. De får merkene til lavest pris, og er således sikret mot å måtte betale for senere prisstigninger.

Sommeren tiltross, vi håper De fyller ut bilaget allerede i dag, og De har den første sending allerede neste måned.

Hjertelig velkommen!

Sandnes Frimerkeforretning.

Sandnes

Norsk Filatelistisk Tidsskrift

(UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND)

REDAKTØR (editor): BJØRN MELBYE — POSTBOKS 875 — OSLO

FORRETNINGSFØRER (manager): O.R.SAKFØRER LEIV A. BRECKE — TORVGT. 1 — OSLO

Tidsskriftet sendes alle samlere tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Abonnement } Innenlands kr. 12,00 pr. år
(subscription) } Uten " " 15,00 " "

Annonseprisene er: $\frac{1}{1}$ side (page) kr. 150,00 pr. gang (§ 21,50) — (sv. kr. 109,00) — (d. kr. 150,00) — (£ 7,10,—).
The Advertising $\frac{1}{2}$ " " " 80,00 " " (" 11,50) — (" " 58,00) — (" " 80,00) — (" " 4,00,—).
Rates are $\frac{1}{4}$ " " " 50,00 " " (" 7,25) — (" " 36,00) — (" " 50,00) — (" " 2,10,—).
 $\frac{1}{8}$ " " " 30,00 " " (" 4,30) — (" " 21,75) — (" " 30,00) — (" " 1,10,—).
 $\frac{1}{16}$ " " " 20,00 " " (" 2,95) — (" " 14,30) — (" " 20,00) — (" " 1,00,—).

Samlerannonser: (for medlemmer av forbundsklubber og faste abonnenter) kr. 1,00 pr. linje, minimum kr. 5,00 (omfatter ikke annonser angående salg av merker, samlinger og rekvisita). Bare forskuddsbetalte samlerannonser blir tatt inn.

Tidsskriftet utkommer 11 ganger i året, den 15. i hver måned. Dobbeltnr. juli/august sendes ut 15. august.

Annonser må være **forretningsfører** i hende senest den 1. i den måned bladet sendes ut.

Forbundets postgironummer er: 69268 — Bankgironummer er: F 8299 B/179

NR. 7—8

JULI—AUGUST 1958

17 ÅRG.

INNHold

Meddelelser fra Forbundsstyret	105	Fra alle fire verdenshjørner	121
Bidrag til studiet av Norges brevkort	106	Meddelelser fra Poststyret	124
Svinesund og Sandøund	112	Vi må løfte i flokk	126
Hvor mange frimerketyper?	116	Generalsamleren	127
10 øre Norgeskatalogen nr. 53, pl. III	116	Filatelister — frimerkesamlere	128
Postmuseet i nye lokaler	117	Gunnar A. Hagemann	129
Gjennomhulling S. P.	118	Ad: Norge nr. 293, hvit V	129
N.K. nr. 5 — 8 sk. Oscar — med 4-ring		Møtereferater fra forbundsklubbene	130
nummerstempel nr. 185	119	Frontsiden	132

MEDDELELSER fra Forbundsstyret.

*Norsk Filatelistisk Tidsskrifts
Hederstegn.*

Forbundets styre og Tidsskriftets redaktør har enstemmig besluttet følgende tildelinger av hederstegnet for 1956 og 1957:

1. Skipsreder *Frank Walter-Johannesen*, Bergen, for hans artikler om Skilling-Posthorn utgavene 1872—75 samt betydelig innsats for norsk filateli.
2. Mr. *Carl H. Werenskiold*, U.S.A., for

hans studier av typer og klisjéfremstilling for norske brevkort og øremerker.

Skipsreder F. Walter-Johannesen vil få overrakt hederstegnet på møte i Bergens Filatelist-Klub. Mr. Carl H. Werenskiold vil få hederstegnet sendt pr. post med følgeskrivelse fra Forbundsstyret.

Oslo, den 14. juni 1958.

NORSK FILATELISTFORBUND

Arnstein Berntsen,
president.

Bidrag til studiet av Norges brevkort.

Petersen 5 øre brevkort 1878. Helpostkatalogen nr. 7 I og 7 II.

Av CARL H. WERENSKIOLD

(Fortsettelse fra nr. 4/58, s. 59.)

Nr. 7 II, 5 øre, plate II, ultramarin og blå
i nyanser.

374 000 kort ble avlevert fra trykkeriet fra 6/12-78 til 31/10-79 og utlevert til frimerkeforvalteren fra 7-79 til 22/9-80. Tidligste avstempling notert blant de her undersøkte kort er 5. juni 1879. Kortene kurserte vesentlig juni 1879 ut 1881, nemlig ca. 19 % i 1879, ca. 59 % i 1880, ca. 19 % i 1881 og bare unntaksvis (ca. 3 %) deretter.

Kartongen, som antagelig ble levert av Bentse Brug, er hvit til gullig, med stående vannmerke (posthorn I) i alle stillinger, ofte vanskelig å se. Strukturen varierer fra jevn til ujevn, men det dreier seg visstnok om bare én kvalitet.

Rammens bredde, målt som før beskrevet, varierer mellom 124,8 og 126,0 mm, og høyden mellom 69,4 og 70,2 mm. Kortene i denne plate har ingen fargeflekk i margin som beskrevet for nr. 7 I. Første ord i parentes har formen PAA, hvor tverrstreken i begge A'er er vinkelbøyd.

Ved måling av merkestillingene og studium av merketyperne og kortene for øvrig ble påvist 57 varianter, korttyper med 10 rammetyper og 44 merketyper. Beregning ved hjelp

av tilvekstmetoden (utredet i min artikkel i N.F.T. 1957, s. 128—132) viser at det undersøkte kortmateriale skulle være tilstrekkelig til en tilnærmelsesvis komplett variantsamling, og det vil fremgå av det følgende at variantenes samlede virkelige antall høyst sannsynlig er 60, nemlig 6 i hver av de 10 rammetyper.

Det har ikke vært mulig å bestemme kortenes innbyrdes stilling i arkene i de 2 «omganger» (se nedenfor). Studium av et fåtall kort med tilsynelatende ekstra bred øvre eller nedre marg, eller med små synlige deler av nabokort viser imidlertid:

- Rammetyper 4 og 9 i tabell 2 kan være hverken øvre eller nedre kort, og må således hver stamme fra en indre stilling 2, 3 eller 4 i arkene.
- Øvre kort i annen omgang er sannsynligvis enten rammetype 6 eller 7 i samme tabell.
- Den loddrette avstand mellom kortene synes å variere mellom ca. 6,0 og 7,0 mm.

Inngraveringen av de små 5-tall i merkekli-sjeene i denne plate, i ekstratypene i plate I, og i den tilsvarende frimerketrykning, Norgeskatalogen nr. 35, er øyensynlig blitt utført

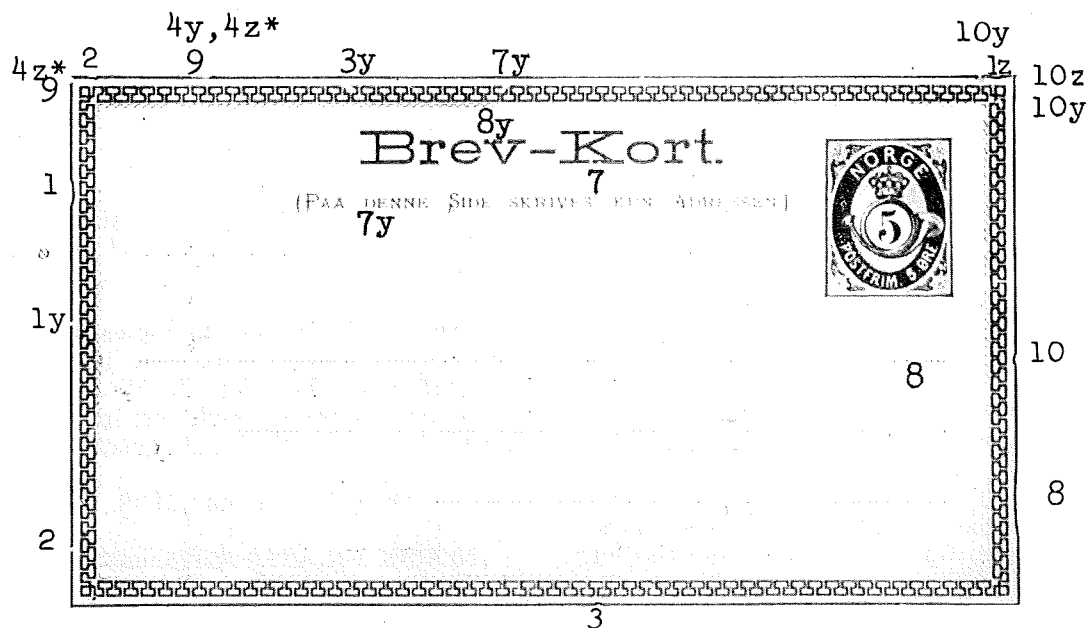

Fig. 2. Rammetyper i nr. 7, plate II.

av én og samme gravør, idet tallene ofte er mindre veltegnert og mangler kule nedentil. Klisjeene i brevkortene synes imidlertid ikke å være identiske med dem som ble brukt for

frimerkene, og det dreier seg derfor visstnok om et helt nytt forråd for brevkortene.

De vesentlige kjennetegn for rammetyperne 1—3 og 1—10 i plate II fremgår av fig. 2. (Angående rammetyper 4—6, se nedenfor.)

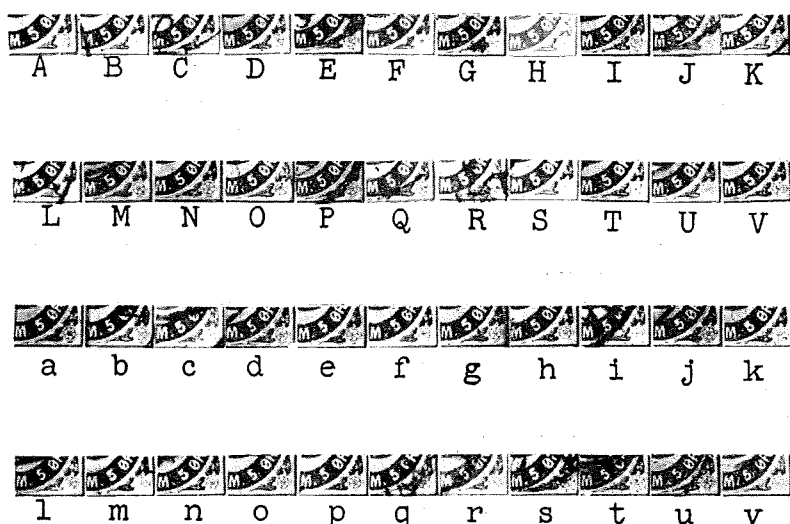

Fig. 3. Merketyper i nr. 7, plate II.

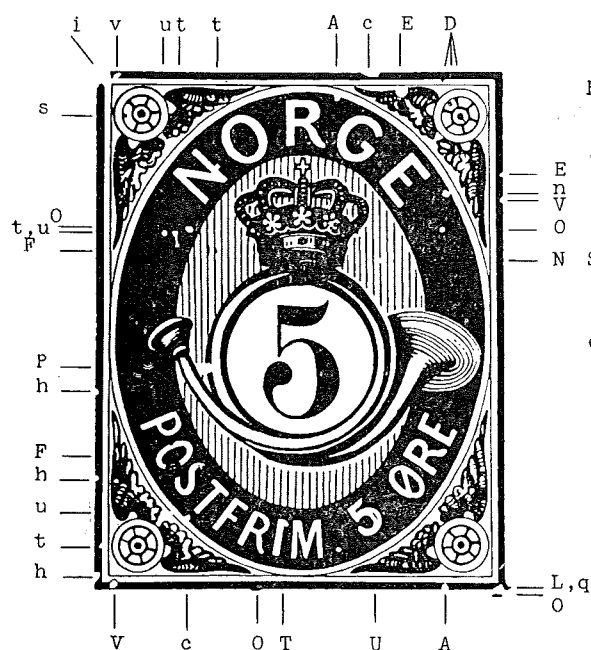

Fig. 4 A.

Fig. 4 B.

Sekundære kjennetegn for merketyper i nr. 7, plate II.

Fig. 3 viser de små 5-talls form og punktets stilling i de 44 merketyper, og de vesentlige sekundære kjennetegn for de fleste av merketypene er avbildet i Fig. 4 A og 4 B.

De kan påvises (beviset for omstendelig til

beskrivelse her) at trykningen må ha foregått i 2 omganger, hver med 5 kort i arket, med kortene i loddrett rad. Hver omgang omfattet 6 plater, «settings». Fremstillingen av platene har antagelig i det vesentlige vært som følger:

Fjerde metode.

En originalsats omfattende ramme og tekst, men ikke frimerkeklisjé, er i første omgang blitt avformet 5 ganger i stereotypi papirmasse, hvorved oppstod 5 rammetyper, på grunn av små tilfeldigheter i avformingen (sekundære platefeil). Tre plater ble først laget ved avstøpning fra papirmatriser. Tredje plate ble deretter benyttet til fremstilling av ny papirmatrise, og de siste 3 plater er så blitt støpt fra denne matrise. I annen omgang ble originalsatsen brukt igjen, men av en eller annen grunn, muligvis skade, bare 4 ganger, og satsen for rammetype 4 i 6. plate (undervarianten 4 z*) ble så benyttet som original for ett kort i matrisen (rammetype 9). Forøvrig var fremgangsmåten i annen omgang som i første omgang. I hver plate à 5 kort ble innsatt merkeklisjéer (fremstillet ved elektrotypi), hvorved merkestillingen ble noe forskjellig i kortene.

Tabell 2 gir en oversikt over de forskjellige varianter, med merkestillingene og andre beskrivelige kjennetegn. I noen tilfelle er merkestillingen litt variabel, som oftest antagelig på grunn av gradvis forskyvning av klisjéen under trykningen. Betegnelsene består av tall

(rammetypene), bokstav av grupper x, y og z (rammestadier med fremskridende platefeil), bokstav i seriene A—V og a—v (merketypene), og hvor nødvendig igjen et tall (antydning at merketypen også finnes i en annen variant). Da forrådet av merkeklisjéer slapp opp, måtte noen av dem brukes om igjen, hvilket for det meste skjedde i siste del av annen omgang. Rekkefølgen av platene fremgår til dels av x, y og z i betegnelsene, men kan ellers neppe bestemmes med rimelig sikkerhet. Man kan f. eks. ikke finne noe holdepunkt i fargenyansene, da disse varierer sterkt selv innen en og samme variant. Likeledes kan avstemplingsdatoene selvfølgelig ikke påregnes å løpe i parallell med trykningsstadiene.

Oppsetningen for rammetyper 4—6 i tabell 2 støtter seg til et meget langt studium med mange sammenligninger og overveielser, og skulle derfor være riktig. De kjennetegn som kan oppgis i disse typer, er imidlertid både dårlige (i noen kort endog usynlige) og ikke-eksklusive, og bør derfor tas i betraktning bare med kort som påviselig ikke tilhører rammetyper 1—3 og 7—10. I rammetyper 4—6 er det best å holde seg vesentlig til de andre oppgifter i tabellen.

TABELL 2.

Nr. 7 II

Første omgang rammetyper 1—5, annen omgang rammetyper 6—10.

Beteg- nelse	Merkestilling		Ramme og tekst	Merke
	Vann- rett	Lodd- rett		
1xd1	7,0	9,2	Innbøyning i venstre ramme ca. 14—17 mm ovenfra.	Stor skade i nedre høyre hjørne. Lite hakk i høyre ramme ved øvre hjørne, som er butt.
1xo1	6,9	9,1	Samme.	Lite hakk i høyre side av ving 3. Øvre høyre rammehjørne er butt.
1yK1	6,8	9,1	Samme, men også brudd omtrent midt i venstre ramme.	Midtre del av nedre ramme tynn. Ofte lite hakk på innsiden av venstre ramme ved øvre del av ving 8. (Ikke tegnet).
1zD	6,9	9,2	Som 1y, men også liten innbøyning i øvre ramme ved høyre hjørne.	Fargeflekk i øvre venstre del av øvre høyre hjul, og liten strek fra midtpunktet nedover mot høyre. Fargevedheng under øvre rammelinje ved samme hjul.
1zU1	6,9	9,1	Samme.	Farget linje nedover i buen av lille 5-tall.
1zi	6,9	9,1	Samme.	Stor skade i øvre venstre hjørne.
2xC	7,2	9,3	Øvre ramme knekket ca. 3 mm fra venstre hjørne. Øvre bølgelinje brutt til høyre for Kort. Forholdsvis utydelig brudd i venstre ramme ca. 7 mm nedenfra.	Midtre del av nedre ramme tynn. Grunnlinjene over F er til dels utydelige (ikke tegnet).

Beteg- nelse	Merkestilling		Ramme og tekst	Merke
	Vann- rett	Lodd- rett		
2xS	7,1	9,5	Samme.	Hvitt punkt etter P i POST. Skår i ovalbåndet ved spissen av ving 8.
2xn	7,2	9,2	Samme.	Rammene tynner av mot nedre høyre hjørne. Hvitt punkt ved ytterkant av ovalbåndet etter E i NORGE.
2yI1	7,1	9,2	Som 2x, men bruddet i venstre ramme meget tydelig.	Høyre ramme fortynnet ved øvre fjær i ving 4.
2yH	7,5	9,0	Samme.	Brudd øverst til venstre i indre store sirkel i øvre høyre hjul. Som oftest liten fargeflekk utenfor rammen ved samme hjul, og fargeflekk på ovallinjen ved ving 2.
2yJ	7,4	9,3	Samme.	(Ikke påvist som konstant:) Høyre ramme fordoblet nedentil. Nedre ramme meget ujevn i tykkelse (ikke tegnet). Hakk i venstre ramme ved nedre hjørne, flere mindre hakk høyere opp, og som regel lite hakk i øvre hjørne. Ofte svak fargelinje i høyre del av fanen i lille 5-tall.
3xh1	7,1	8,9	Hak nedentil i nedre ramme ca. 55 mm fra høyre.	Øvre ramme fortynnet over ving 1. Hakk i ovalbåndet over E i NORGE.
3xm1	7,0	8,8	Samme.	Fargevedheng under nedre venstre hjørne (ikke påvist som konstant).
3xf	7,2	8,9	Samme.	Som 5 yj1.
3xj2	7,1	8,7	Samme.	Som oftest fargeflekker i O og S i POST og mellom grunnlinjer i venstre del av nedre felt. Som oftest fargevedheng på 2 grunnlinjer under N.
3yF	7,1	8,8	Som 3x, men også skade oventil i øvre ornament til venstre for B i Brev.	Hvitt punkt foran N og etter E i NORGE. Som regel liten fortykkelse i nedre ramme under R i FRIM. Ofte fargestrek under nedre høyre hjørne.
4xO1	7,4	9,1	(Ikke-eksklusive kjenne-tegn:) «Spindelvev» utenfor høyre ramme (ikke alltid synlig). Ofte skade i øvre ramme ved venstre hjørne (bare i denne variant).	
4xg	7,2	8,9	Samme, men rammen ikke skadet.	Hvit strek gjennom kronen i retning fra R til venstre side av posthornets bøyle.
4xe	7,3	9,2	Samme.	Hakk i skriftbåndet under punktumet. Hvitt punkt i hornet ved R i ØRE. Hvitt punkt til venstre for munnstykket og etter N i NORGE.
4yM	7,6	9,0	Samme, men også skade i øvre ramme over 6. og 7. hele ornamenten fra venstre.	
4zQ1	7,0	9,2	Som 4 y, men nedre adresse- linje «mangler» punkter ca. 5—9 mm fra høyre ende av linjen, med antydning til nedbøyning av linjen. Under trykningen oppstod også hakk eller brudd øverst i venstre ramme, undervariant 4z*Q1. (4z*, rammen for denne undervariant ble brukt som patrise for rammetype9).	Flere hakk i undersiden av nedre ramme under høyre hjul og ving 5.

Beteg- nelse	Merkestilling		Ramme og tekst	Merke
	Vann- rett	Lodd- rett		
5xl	7,2	8,9	(Ikke-eksklusive kjenne- tegn:) Bølgelinjen innenfor øverste 6 ornamenter i ven- stre ramme består for en stor del av to loddrette rader av korte streker eller punkter (skille fra rammetype 6).	Nedre høyre hjul svakt eller brutt til venstre (ikke tegnet).
5yj1	7,3	8,8	Som 5x, men K i Kort er ofte mer eller mindre defekt i in- dre vinkler til høyre.	(Undertiden lite hakk i venstre ramme ved øvre hjørne).
5yb1	6,9	8,7	Samme.	Hvitt punkt eller hakk i undersiden av nedre ramme til venstre. Som oftest ut- vendig hakk i ving 7.
5ya	7,1	8,7	Samme. Som oftest brudd i D i SIDE.	Som oftest hakk i øvre ramme tett ved venstre hjørne.
5yu1	7,1	8,8	Samme. (D normal). Defek- ten i K ofte utpreget.	Ofte hvitt punkt foran N, svake grunn- linjer til høyre for munnstykket, brudd i ovalinjen mellom S og T, og hakk eller brudd i rammen ved nedre høyre hjørne.
6xG	7,0	8,9	(Ikke-eksklusive kjenne- tegn:) Bølgelinjen er om- trent normal innenfor øvre- ste 6 ornamenter i venstre ramme (skille fra ramme- type 5), men berører som regel 7. til 9. ornamenter ne- denfra i samme ramme, og 5., 9. og 10. ornamenter fra venstre i øvre ramme.	Fargevedheng under øvre indre ramme tett ved høyre hjørne. Ofte en liten for- tykkelse omtrent midt i høyre ramme.
6xq	7,0	8,7	Samme. (Under trykningen ble K i SKRIVES brutt i midten, undervariant 6x*q).	Nedre venstre hjørne butt, nedre høyre hjørne med spiss mot høyre.
6xU2	7,2	9,0	Samme (K normal).	Som 1zU1.
6xh2	7,2	8,9	Samme.	Som 3xh1.
6yV	7,1	9,1	Som 6x, men også ofte 1—3 hvite punkter i øvre høyre del av B i Brev.	Hvitt punkt i nedre ramme ved venstre hjørne, og utvendig hakk i høyre ram- me ved ving 3.
6yK2	6,9	9,2	Samme, 3 tydelige punkter i B.	Som 1yK1.
7xR	7,2 —7,3	9,5	Hakk nedentil i venstre del av høyre fotstrek i K i Kort.	
7xv	7,3 6,9	9,3 9,4	Samme.	Hvite flekker i øvre og venstre ramme ved venstre hjørne. Øvre hvite linje ble senere oppgravert, hvorved venstre ram- me ble helt og høyre ramme nesten, gjennomskåret, og merkestillingen for- andret til 6, 9—9,4 (Undervariant 7xv*).
7xo2	7,5	9,3	Samme.	Som 1xo1.
7xI2	7,2	9,2	Samme.	Som 2yI1.
7xL2	7,1	9,3	Samme.	Som 1OxL1.
7yQ2	6,8	9,5	Samme, men også hakk eller brudd i øvre ornament over v i Brev, og hakk nedentil i D i DENNE.	Som 4zQ1.

Beteg- nelse	Merkestilling		Ramme og tekst	Merke
	Lodd- rett	Vann- rett		
8xP	6,6— 6,9	8,7	Lang innbøyning i nedre del av høyre ramme. 5. og/eller 6. punkt fra høyre i øverste adresselinje er svakt eller mangler.	Hvit flekk i venstre side av hornbøylen og nærliggende grunnlinjer.
8xN	6,9	8,9	Samme.	Brutt grunnlinje midt i feltet til høyre for kronen.
8xk	6,7	9,1	Samme. Under trykningen oppstod 8y skaden i v i Brev. (Undervariant 8yk). (Denne undervariant ble brukt som patrise i denne rammetype for de siste 3 «settings».	Nedre ende av lille 5-tall er som oftest spiss. Punktum etter M mangler undertiden (undervariant 8xk*), muligens bare fargeutfylling, eller kan være opprinnelig tilstand med senere inngravering av punktum.
8yp	6,7	8,8	Som 8x, men også hakk oven-til i venstre tverrstrek i v i Brev.	
8yT	6,9	9,0	Samme.	Lite «flagg» til høyre på I i FRIM.
8yr	7,0	8,8	Samme.	Begge venstre hjørner spisse (ikke påvist som konstant).
9xt	7,1	9,1	Øvre rammelinje meget tynn over 6. og 7. ornamenter fra venstre. Hakk eller brudd øverst i venstre ramme. Nedre adresselinje mangler (helt eller delvis) punkter ca. 5—9 mm fra høyre endre av linjen, med antydning til nedbøyning av linjen (avstøpning fra undervariant 4 z*, se 4zQ1).	2 hvite punkter (undertiden bare I) foran N, og som regel hvitt vedheng på høyre side av samme bokstav. Som oftest hakk på innersiden av venstre ramme ved nedre hjul.
9yE	7,2	8,9	Som 9x, men med tydelig nedbøyning i adresselinjen, hvor de punkter som manglet i 9x, nå er synlige.	Stort hvitt hakk oventil i ving 2. Øvre ramme meget tynn over høyre hjul. Lite utvendig hakk i høyre ramme ved ving 3.
9ym2	7,2	8,8	Samme.	Som 3xm1.
9yb2	6,9	8,9— 9,0	Samme.	Som 5yb1.
9zB	6,9	9,2	Som 9y, men som oftest også svakhet eller brudd i høyre ramme ca. 6,5 mm ovenfra.	Øvre hjørne avrundet og hakk nedenfor i venstre ramme. Fargeflekker i og over øvre venstre hjul.
9zu2	7,2	9,0	Samme.	Som 5yu1.
10xL1	7,1	8,7	Liten innbøyning i høyre ramme på høyde med øverste adresselinje.	Nedre ramme har skade ved venstre hjørne og hakk ved høyre hjørne.
10yO2	6,9	8,8	Samme, men også brudd i øvre ramme ca. 5 mm fra høyre hjørne, og hakk i 3. vannrette linje i øvre høyre hjørneornament.	Som 4xO1.
10yd2	7,0	8,8	Samme.	Som 1xd1.
10zA	6,7	8,9	Som 10y, men også ofte småskader i høyre ramme ved og i øvre hjørne.	Hakk i øvre kant av skriftbåndet mellom R og G. Hakk i nedre ramme ca. 2 mm fra høyre.
10zs	6,8— 7,0	8,8— 8,9	Samme.	Nedre ramme avtynnet mot venstre. Lite brudd i venstre eike i øvre venstre hjul.

Betegnelse	Merkestilling		Ramme og tekst	Merke
	Vannrett	Loddrett		
10zc	6,7— 7,0	9,1	Samme.	Hakk i skriftbåndet under T. Ofte rundet hakk i øvre ramme over G. Nedre venstre hjørne butt.

Jeg takker herved hr. Carl A. Pihl og hr. Frederick A. Brofos for velvillig assistanse med brevkortmateriale og for diverse opplys-

ninger, som har bidratt til en fyldigere utredelse av disse interessante utgaver.

SVINESUND OG SANDØSUND

To norske postkontorer, 1852 til 1871, for mottaking og avsendelse av utenlandsk post, som er nedlagt.

Av J. Alfred Birch.

I seilskipstiden og tiden før 1872, hvilket er før jernskipenes tid, var det alminnelig i denne del av verden for seilskip bare å seile i vår-, sommer- og høstmånedene og å legge opp om vinteren. Således ble ingen utenlandsk post brakt sjøveien, hvorfor det ble landpost mens is og storm hersket.

I vintermånedene, november til mars, var postruten for all utenlandsk post gjennom Sverige via Svinesund, et grensepostkontor beliggende på Oslofjordens østside. Tabellene over brev i forfatterens samling er det materiell som denne artikkel er basert på.

Via Svinesund.

Det viser seg at ovennevnte brev alle har Svinesunds transittstempel for vintermånedene fra desember til mars. Det tidligste stempel hittil kjent er 7-2-1854, det første datostempel notert utgitt 1854.

En kongelig bestemmelse av 9. januar 1839 sier at Svinesund grensepostkontor ble åpnet den 1. juli 1839, og ifølge en annen bestemmelse av 13. juli 1871 ble det lukket den 1. oktober 1871. Således kan intet Svinesund stempel bli funnet i forbindelse med frimerker senere enn 1866—1868 utgaven.*

Ingen må bli villedet til å tro at stempelet fins på «Posthorn-typen» fordi det i *Gibbons* står 1871—75. Dette skal være 1872—75, da ingen verdi av denne utgave utkom tidligere enn 1872. Det tidligste er 3 skilling-frimerket med tidligst kjente dato 17. januar 1872.

Svinesund stempelet kan således finnes

på førfilatelistiske brev, ufrankerte brev og brev frankert med de fire eldste frimerkeutgaver av Norge.

Peter Møller (f. 1791), sønn av underoffiser og ferjemann O. E. Møller, ble ansatt som bestyrer av Svinesund postkontor i 1839, på grunn av at der intet annet hus var enn Møller's. I 1841 ble han postmester med en lønn av 3/4 skilling for hvert brev som passerte til eller fra Norge. Han døde i 1852. Hans sønn Ole Edvard Møller (f. 1829) etterfulgte ham som postmester i juni 1852, og ble værende i tjenesten inntil postkontoret ble nedlagt i 1871. Som sin far var også han tollbetjent og ferjemann.

A. C. Thorp (f. 1834) var betjent ved Svinesund i tre år, fra 1855 til han i 1858 ble forflyttet til Fredrikstads postkontor. Antagelig var flere betjenter fra tid til annen i Svinesund, men foreløpig er ikke andre kjent.

Ved stengningen av Svinesund ble behandling av all post overflyttet til Sponviken, hvilket var et brevhus, underlagt et annet postkontor.

Om våren, sommeren og høstmånedene ble den utenlandske post dirigert via Sandøsund, på vestsiden av Oslofjorden. Posten ble samlet og levert der av skipene. Sandøsund er ikke en landsby eller bygd, da det ikke er noen befolkning omkring, og meget lite post kom derfra. Det var en losstasjon og havneanløp. Postbåtene fra Christiania til Kjøbenhavn, Kiel og til den norske syd- og vestkyst, samt postverket hadde etablert et sorteringskontor der.

NORWAY.

SANDØSUND.

1852-1870 (1).

PILOT STATION.

POSTAL SORTING OFFICE.

**ON THE WESTERN SIDE
OF OSLO FIORD.**

**FOREIGN MAIL
BY SEA**

APRIL TO OCTOBER.

ROMAN (ANTIQUE)

TYPE A.

(1). BLUE.

(2). BLACK.

B.

(1). AS ABOVE.
(2). SANS SERIF
FIGURES.

D.

E.

**SANS SERIF.
(GROTESQUE).**

F.

G.

H.

SVINESUND.

1854 - 1 OCT 1871.

FRONTIER (NORWEGIAN-SWEDISH)

POSTAL SORTING OFFICE.

**ON THE EASTERN SIDE
OF OSLO FIORD.**

FOREIGN MAIL

OVERLAND

NOV TO MARCH.

ROMAN (ANTIQUE)

TYPE A.

(1). BLUE.

(2). BLACK.

B.

(1). BLUE, WITH BAR

(2). BLACK.

C.

D.

E.

F.

**SANS SERIF.
(GROTESQUE).**

**GRID CANCELLATIONS FOUND ON ADHESIVES OF THE
SECOND ISSUE 1856-57, ON FOREIGN MAIL, WHICH PASSED
THROUGH SANDØSUND, POSTAL SORTING OFFICE
AND PILOT STATION.**

10 BARS.

11 BARS.

Disse to kontorer, Sandøsund og Svinesund, må ha vært av betydelig viktighet, da det synes som om en stor del av den utenlandske posten passerte gjennom Sandøsund når den skulle gå sjøveien, og gjennom Svinesund når den gikk over land gjennom Sverige. Omkring syv måneder, vår, sommer og høst) gjennom Sandøsund, omkring fem måneder (vinter) og dertil all svensk post året rundt gjennom Svinesund. Minst ti forskjellige poststempler er kjent.

Det tidligst kjente stempel fra Sandøsund er 1-10-1853. Datostempelet er utsendt i 1852, hvorfor en tidligere dato muligens kan finnes. Det bemerkes at alle ovennevnte brev har Sandøsunds stempel i vår-, sommer- og høstmånedene — april til oktober. Det siste brev (1-4-69) utmerker seg ved at det er kommet fra Kjøbenhavn uten stempel inntil det kom til losstasjonen Sandøsund, hvor de to 2 sk. og ett 8 sk. Danmark 1864—68 utgaven er stemplet med sorteringsstempelet. Et norsk stempel på et dansk frimerke.

Poststemplene Sandøsund og Svinesund var ikke regulære postkontorer, men bare sorteringskontorer, hvor transittstempelet ble omhyggelig brukt. Derfor var det ikke alminnelig å kansellere frimerkene. Men iblant hendte det at både norske og utenlandske brev kom ustemplet, hvorefter de ble stemplet av postbetjenten som tjenstgjorde der.

Et brev fra Kjøbenhavn 24. oktober 1866 til Laurvig er frankert med tre 4 sk. danske frimerker (12 sk. den riktige porto). Disse var ikke blitt stemplet i Kjøbenhavn, og de ble ikke kansellert i Sandøsund heller, og brevet fikk sorteringsstempel. Det var den samme avsender og samme mottaker som brevet stemplet Sandøsund 1869. Postfunksjonæren likte ikke å gi danske frimerker et norsk stempel. Og det var riktig, da Sandøsund-stempelet skulle settes på brevet og ikke på merket. Han gjorde altså en feil ved ikke å gi brevet et sorteringsstempel.

Et brev som gikk i motsatt retning, fra Christiania til Rochelle i Frankrike, er datert 20-4-1858. Frimerkene er her kansellert med et 10 streks riststempel, som alminneligvis ble brukt til Norge nr. 1 (4 sk. 1855), og er sjelden funnet på senere utgaver. Det er mest sannsynlig at dette var stemplet i Sandøsund, for hvis frimerkene hadde vært kansellert i Christiania, ville det fått postkontorets alminne-

lige datostempel. Det kan derimot forklares eller forstås, at riststempelet ble benyttet i Sandøsund på frimerker som ikke hadde vært kansellert tidligere, da det annet tilstedeværende stempel var sorteringsstempelet som skulle benyttes på brev og ikke på frimerkene. Alle brev som forfatteren har sett med riststempel på frimerke (ikke mange finnes), hadde Sandøsunds sorteringsstempel på brevet. De er kommet fra forskjellige postkontorer i Norge, alle adressert til utlandet. Det er oftest 8 sk. verdien som finnes, idet dette var verdien for utenlandsk post.

Det var gitt ordre til alle norske postkontorer i januar 1856 at riststemplene skulle innleveres for omgraving til nummenstempler i tre sirkler, men minst to ble benyttet etter denne dato: (a) 10 streks, (b) 11 streks.

Postbåter kom til Sandøsund fra utlandet uten at frimerkene var stemplet. Den sannsynlige grunn var:

- a. Brevene kom for sent.
- b. Brev opptatt fra brevkasser på veien til kaien ved avgangsstedet.
- c. Postskipet hadde brevkasse ombord.

Alt vitner og peker på at disse to riststemper ble benyttet i Sandøsund etter januar 1856, og ble brukt til å kansellere frimerker som ikke var stemplet på avsendelsesstedet.

Sandøsund var lukket før 1872, antagelig sent 1870 eller tidlig 1871, den siste dag kjent av forfatteren er 27. oktober 1870, som var den siste uke av høstens siste måned. Svinesund postkontor ble stengt den 1. oktober 1871, ifølge «Norske Poststempler 1864—1894», skrevet av Stian Sanness og utgitt av Oslo Filatelistklubb i 1941. Det er her også sagt at flere datostempler ble levert i 1854, 1855, 1856, 1858 og 1864. Jernbanen Kongsvinger—Sverige overtok transitten av utenlandsk post fra 1871.

Før Svinesund ble nedlagt, ble en del post fra Sverige (til visse deler av Norge) sendt over Kongsvinger, som det fremgår av dette brev:

7-3-1856 Philipstad Børæss 24 øre

De moderne Norske Poststeder nevner hverken Sandøsund eller Svinesund, hvilket betyr at den utenlandske post er sluttet å gå her, og viser at det hverken dengang eller nå er et behov for noen post-

tjeneste. Deres eneste berettigelse opp til de ble nedlagt var å motta, sortere og sende utenlandsk post. Således etter 20 års god tjeneste svinner disse to postkontorer bort i det dunkle og ville vært helt glemt hvis ikke folk som posthistorikere fantes.

Mens jeg har arbeidet med ovenstående, har jeg mottatt stor hjelp og opplysninger fra to norske filatelister, d'herrer Abr. Odfjell og Edward C. Hannevig.

Bibliografi: Norske poststempler (1846—1894) av Stian Sanness.

VIA SVINESUND

Type	Dato for Svinesund's transittmerke	Farge	Fra norsk postkontor	Bestemmelses- sted	Via Sverige og	Beløp i sk.
A (1)	6.12.1857	Blue	Arendal	Charlestown, Scotland	Denmark, Hamburg, British P.O., London	
A (2)	10.2.1860	Black	Skien	Cornwall, England	British P.O., Hamburg	37
B	19.2.1862	Black	Christiania	Paris, France	Quievrain	26
C	5.3.1862	Black	Christiania	Kjøbenhavn, Denmark	—	15
C	6.3.1863	Black	Mandal	Leith, Scotland	British P.O., Hamburg	32
D	15.2.1864	Black	Riisøer	Amiens, France	Quievrain	26
E	15.3.1867	Black	Sarpsborg	La Rochelle, France	Kiel & Forbach	30

VIA SANDØSUND

Fra Norge

Type	Dato for Sandøsund's transittmerke	Farge	Fra norsk postkontor	Bestemmelses- sted	Via	Beløp i sk.
A	12.5.1855	Blue	Christiania	Bordeaux, France	Quievrain & Paris	
D	20.4.1858	Black	Christiania	La Rochelle, France	Quievrain & Paris	52
C (1)	7.6.1864	Black	Christiania	Kjøbenhavn, Denmark	Direct by Sea	12
C (2)	7.10.1865	Black	Fredrikshald	Kjøbenhavn, Denmark	Direct by Sea	8
F	6.7.1867	Black	Fredrikstad	London, England	Direct by Sea	18
H	17.9.1868	Black	Christiania	Rugby, England	Kiel, Hamburg & London	17

Til Norge

Type	Dato for Sandøsund's transittmerke	Farge	Fra	Til norsk postkontor	Via	Beløp i sk.
C (2)	4.4.1867	Black	Kjøbenhavn, Denmark	Laurvig	Per SS Viken	12
C	28.10.1867	Black	Kjøbenhavn, Denmark	Fredrikshald	Direct by Sea	12
C	1.4.1869	Black	Kjøbenhavn, Denmark	Laurvig	Direct by Sea	12

* Her kan bemerkes at før det norske postkontor i Svinesund ble åpnet i 1839, var Strømstad, Sverige, på den annen side grensen, et sorteringskontor, og Strømstads poststempel: først et langstempel i ramme — senere sirkel med dato — finnes på inn- og utgående landpost til og fra Norge.

Overs

FLAA, GOL 59, KVINDHERRED, NORD-
HEIMSUND, SAND I SENJEN, SØRTJOS
o. fl. enringstempler på røde merker kjøpes.

H. Bugge, Drammen.

Hvor mange frimerketyper?

Av Carl H. Werenskiold.

RETTELSE

I min artikkel «Hvor mange frimerketyper?» i N.F.T. 1957, nr. 7/8, side 130, litt nedenfor midten av første spalte, kom jeg dessverre i skade for å skyte for høyt i utregningen av antall nødvendige sammenlikninger. Dette bør rettes til:

«For 100 typer (i «en million») kreves således, ifølge tabell 1,

$$\frac{99 \cdot 518}{2} = \text{ca. } 25\,600,$$

$$\text{for 200 typer } \frac{199 \cdot 1174}{2} = \text{ca. } 116\,800,$$

$$\text{og for 300 typer } \frac{299 \cdot 1884}{2} = \text{ca. } 281\,600$$

sammenlikninger.»

Den praktiske slutning blir den samme som før, et nesten håpløst møysommelig arbeid.

10 Øre Norgeskatalogen nr. 53, pl. III.

I nr. 4/1957 gir Carl H. Werenskiold et forslag til katalogisering for nr. 53, III.

Jeg tror Johs. Jellestad ville ha foretatt oppstillingen på en noe annen måte.

Fra et brev som er overlatt meg, og som Jellestad skrev kort før sin død, gjengir jeg følgende:

«Jeg har ikke sett kombinasjoner (striper) hvor type 2 og 2a har sittet sammen. Jeg tror 2a hører til en egen oppsetting som kommer som nr. 2 (altså før platen med oppgraverte fellings-typer).

Min oppstilling vil se slik ut:

Plate III. (4 typer) — 1, 2, 3, 4 — hovedsakelig tynt papir.

Plate III.x (4 typer) — 1, 2a, 3, 4 — hovedsakelig tykt papir. 2a — Type 2 m/ fellingstall i sjallstykket.

Plate III.xy (4 typer) — fra oppgravert fellingsblokk, hovedsakelig tynt papir.

Ser en på opplagstallene, vil en oppdage at første leveranse, 1.10.87 var på hele 24 338 500, men den andre leveranse (over et år senere) var på 11 775 000.

En enkelt plate à 200 kan ikke ha holdt til trykning av 24 mill. merker. Altså må der til første leveranse ha vært brukt 2 dobbeltplater. Til den an-

dre leveranse på 11,7 mill. kan en ha greiet seg med en dobbeltplate.

Dette gir som fasitt 3 plater, som ovenfor antydnet.»

Jeg har også et notat fra Jellestad om par med typestilling 1 - 1, som han mente syntes å forekomme flere ganger i arket, og at det kunne være tale om også en annen blokkfelling. Selv har jeg ikke funnet par i typestilling 1 - 1, men derimot to par med stilling 2 - 2. Det kan ha forekommet én eller flere blokker med typestilling 1 - 1 eller 2 - 2, noe i likhet med

20 øre nr. 54, pl. I, hvor det forekommer en blokk i B-arket med stilling 1 - 2

(Norsk F.T. 1944, side 53).

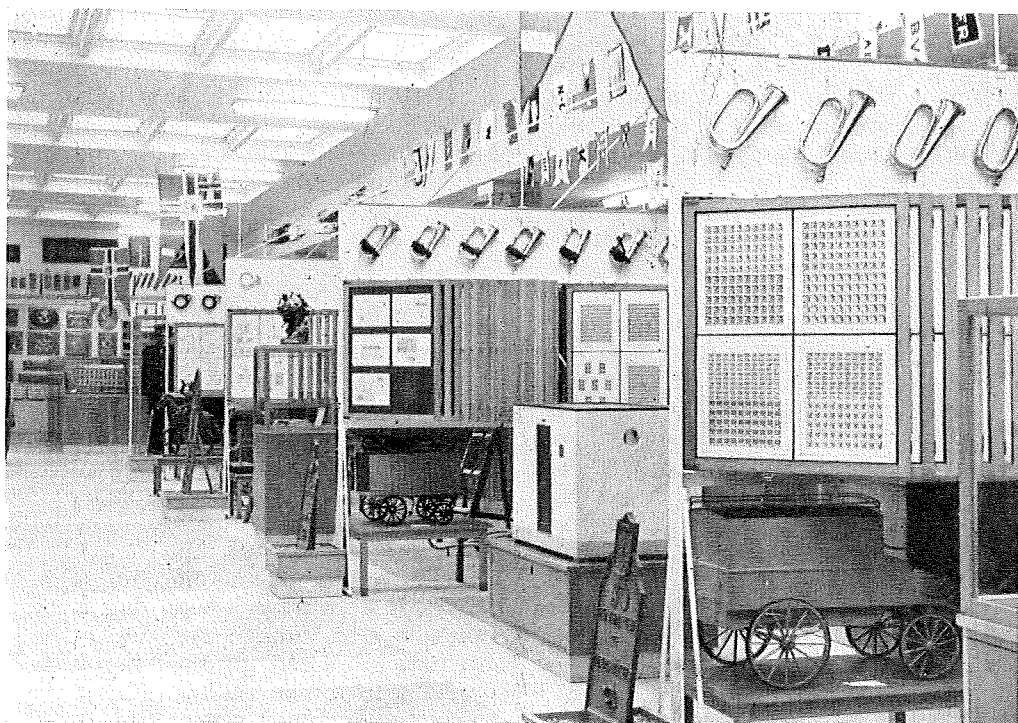
Typestillingen i fellingsblokkene synes ellers å være 3 - 4 både for III., III.x og 1 - 2

III.xy.

I 1944 leverte Gottfried Caspersen inn et manuskript med ferdige tegninger for 53, plate III, til Frimerkekompaniet A/S, Oslo, for trykning og utgivelse. Det ble dessverre ikke utgitt, og manuskriptet returnert til Caspersen. Er det noen som kjenner til hvor dette manuskript nå befinner seg? Det var visstnok også laget klisjeer ferdig.

Dan Thune-Larsen.

POSTMUSEET I NYE LOKALER

Den 9. juni åpnet Postmuseet atter sine porter etter å ha vært stengt et halvt års tid. Museet hadde tidligere, som de fleste av leserne vet, lokaler i 7. etasje i Posthusgården. Da Postsparebanken imidlertid måtte ha mere kontorplass, måtte museet ved årsskiftet rømme lokalene i 7. etasje, men kunne altså nå flytte inn i nyinnredede, flotte lokaler over det tidligere glasstak over ekspedisjonshallen. Her disponerer nå Postmuseet ca. 450 m² lyse, pene lokaler hvor samlingene kommer mer til sin rett, likesom man også har fått plass til en rekke ting som tidligere sto lagret rundt omkring.

I anledning gjenåpningen arrangerte Poststyret en liten høytidelighet i Museet nevnte dag kl. 11.00. Etter at postdirektør Karl Johannsen først hadde gitt en kort orientering, ga han ordet til Samferdselsdepartementets representant, ekspedisjonssjef Øystein Barton, som erklærte Museet for gjenåpnet.

Det norske Postverk er jo en erværdig institusjon, som feirer sitt 300-års jubileum i 1947, og det norske Postmuseum ble offisielt åpnet til dette jubileum. I en del år hadde det da vært samlet ting med bearbeidelse av det innsamlede materiale.

Det kan i den forbindelse være interessant å referere en del av det som byråsjef Eilert Tommelstad, skaperen av Postmuseet, skrev i Norsk Filatelistisk Tidsskrift 1945 s. 19:

«Samling av saker og ting til et vordende Postmuseum har i virkeligheten pågått i mangfoldige år. Så tidlig som i 1901 laget bestyreren av det daværende Christiania Omkarteringskontor, forfatteren av Norges Posthistorie 1647—1814, Hans Berrum, i stand en særskilt postavdeling på en kulturhistorisk utstilling som ble avholdt på Bygdøy Folke-museum. Denne postutstillingen er bl. a. omtalt i nr. 23—24 av bladet «Posthornet» for 1901. Det har imidlertid vært mange og lange dødperioder i innsamlingsarbeidet i tiden etterpå. De innsamlede sakene er for en stor del blitt lagret uten at det har vært mulig å finne noen som helst noteringer av eldre dato om når og hvor sakene skriver seg fra. Etter hvert er en del av sakene blitt mer eller mindre ødelagt ved transport og flytning, og da arbeidet med Postmuseumssaken nå ble tatt opp, var de fleste av de tidligere innsamlede ting i en temmelig skrøpelig for-

fatning — ja, rett og slett hva en kaller skrammel.

Bare det å søke å bringe tingenes identitet på det rene er et stort og meget vanskelig arbeid, som krever tid og tålmod. Tingene skal restaureres så godt som det lar seg gjøre. De skal pusses opp og settes i presentabel stand. Det skal skaffes oppbevaringsrom for tingene, og de skal så vidt mulig monteres på skikkelig vis. Ved siden av pågår arbeidet med å komplettere samlingene, som dessuten for en del skal skaffes tryggere oppbevaringsplass en tid framover på grunn av faren for krigshandlinger. Restaureringsarbeider er det svært vanskelig å få utført under vanlige forhold og enda mer nå bl. a. på grunn av knappheten på arbeidshjelp og på grunn av den rådende materialmangel, som også gjør seg merkbart gjeldende for såvidt angår Postmuseets beskjedne behov. Styreren av Postmuseet — altså jeg — har dessuten sitt ordinære arbeid å passe, så den tid som kan tilgodesees arbeidet med Postmuseet blir temmelig innskrenket. Det vil formentlig herav forstås at farten i arbeidet ikke kan bli så stor som den egentlig burde være.

Postmuseets samlinger av ting omfatter datostempler, signeter, posthorn, postførserskilt, posthusskilt av forskjellige typer, skytevåpen og stikkvåpen av forskjellige slags, vekter av forskjellig slags, gammelt posthusinventar, eldre typer av poststempelmaskiner og frankeringsmaskiner, frimerkeautomater, postkister, kjørevesker og skuldervesker, forskjellige typer av postkasser, et par modeller av postbygninger, plakater og skrivelser av eldre og nyere dato, fotografier osv.

Større ting, som f. eks. gamle kjøredskaper, farkoster o. lign., har Post-

museet hittil ikke kunnet skaffe plass til i posthusbygningen i Oslo, men en har løfte fra forskjellige hold om slike store ting. Så snart det blir noe rommeligere med plassen, vil en be om å få tingene sendt til Postmuseet. Foreløpig tør det antas at tingene står tryggere og sikrere der de er. Det er også et hensyn som nødvendigvis må tas. Dessuten er det for tiden svært vanskelig å få transportert slike store ting langveis fra velberget fram til Oslo.

Men tross alle vanskeligheter går arbeidet med Postmuseets oppbygning fremover jevnt og sikkert, om enn farten ikke er så stor som mange — deriblant jeg kunne ønske.»

Når man nå går rundt i Postmuseet og ser hva som er skapt, må man ta hatten av både for byråsjef Tommelstad og for de som har hjulpet og assistert ham, og man kan ikke annet enn å si at farten og resultatene er imponerende. Det er nå tross alt ikke gjort på en dag å skape et museum fra grunnen av.

Etter åpningen ga Poststyret en lunsj på Astoria for en rekke innbudte, hvorav særlig kan nevnes representanter for departementet, pressen og filatelistene. Her holdt bl. a. forbundets president en tale hvori han gratulerte bryåsjef Tommelstad med det som han hadde skapt, og pointerte betydningen av et godt samarbeide mellom Postverket og filatelistene. Under lunjsen var det også en morsom og positiv meningsutveksling om kommende frimerkeutgaver hvori deltok Postdirektøren, Postmuseets styrer, Forbundets president, journalist Egil Meidell Hopp og andre journalister. Byråsjef Erling Sandahl fra Samferdselsdepartementet takket for maten.

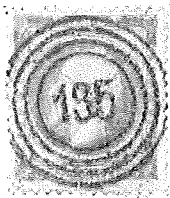
L. B.

Gjennomhulling S. P.

I Tidsskriftets nr. 5 side 76 er omtalt NK nr. 144 gjennomhullet S P. Dette er en vanlig firmaperforering. Jeg har en rekke merker av utgaven 1898/1908 med denne gjennomhulling og stemplet fra 1899 og oppover (Statens Pensjonskasse ble ikke opprettet før i 1917). Gjennom-

hullingen fins også på de følgende utgaver til og med Løve II, men noen senere har jeg ikke. Alle mine merker er stemplet Stavanger, og S P står vel for Stavanger Preserving eller noe i den retning, men da det dreier seg om en privat gjennomhulling, har jeg ikke undersøkt dette nærmere.

Per Gellein.

NK nr. 5 - 8 skilling Oscar -
med 4-ring nummerstempel
nr. 185.

8 skilling 1856 (NK nr. 5) er funnet med 4-ring nummerstempellet 185 (se ovenfor), og det hevdes fra kompetent hold at *stempellet er falskt*. Da jeg ikke er helt enig i dette, skal jeg nedenfor redegjøre herfor. Skulle noen av leserne være uenig med meg, håper jeg å høre fra vedkommende, likesom vedkommendes synspunkter naturligvis skal bli offentliggjort i bladet.

Tar vi først for oss selve merket, vet vi at 8 skilling Oscar forelå i desember 1856 i et opplag av 2 225 000. Neste 8 skilling vi fikk, nr. 9, forelå høsten 1863, og den derpå følgende, 8 skill 8 (nr. 15), primo 1868. Det kan således synes rart at noen har gått omkring med et eksemplar av nr. 5 i lommen fra la oss si høsten 1863 til uti 1894, den tid som er angitt i stempelkatalogen for utleveringen av 4-ring nummerstempler med nummer fra 122—189 (hvorav manglet bl. a. 181 og 186. Se stempelkatalogens del II, side 74). 31 år er uenkelig litt lang tid å ha et ubrukt frimerke liggende — hvorsomhelst — og vi må dessuten se bort fra muligheten til å få kjøpt en 8 skilling Oscar på et senere tidspunkt, da ordren jo stadig var at beholdningen av gamle merker skulle selges ut før de nye merker man fikk tilsendt ble tatt i bruk. Men ingen regel uten unntagelse. Det er jo en kjent sak at det ved mange postkontorer i beholdningene av frimerker inngikk eldre emisjoner, helt opp i 30-årene. Personlig kjøpte jeg en 6-blokk av nr. 8 pl. II, ubr., så sent som i 1939. Vedkommende hadde blokken behørig brettet sammen i lommeboken sin, uten beskyttelse av noen art. Og vedkommende var *ikke* frimerkesamler, men hadde gått med den på seg i årevis, sa han. For øvrig har vi hatt frimerkesamlere i så å si like lang tid som vi har hatt frimerker, så dette med oppbevaringen volder altså ingen bekymring. Vi vil da videre spørre: Var det forbudt å bruke f. eks. 8 skilling Oscar på det tidspunkt 4-ring nummerstemplene var i bruk? Til dette må det svares nei! Norgeskata-

logen sier (side 17) at «samtlige skillingsmerker var gyldige som frankeringsmiddel til 1. april 1908 etter omregningskurs 3 skilling = 10 øre». Det er altså ingenting i veien for at 8 skilling Oscar kan ha vært brukt legalt på en eller annen postforsendelse. Med hensyn til bruken av 4-ring nummerstempel på 8 skilling Oscar, så vi ovenfor at nr. 185 ble bestilt i april 1894 og levert ut. Dette var altså 14 — fjorten — år før skillingsmerkene ble forbudt til frankering.

Man kan naturligvis spørre om man ikke den gang også (i 1894—1908) var på det rene med at et ubrukt eksemplar av 8 skilling 1856 var meget mer verdt enn et brukt sådant! Jo, det var man sikkert, men verdien var neppe mer enn 1 à 2 kroner pr. stk. på det tidspunkt. Og kanskje det her omtalte eksemplar var blitt så dårlig og stygt etter sin lange «jomfrutilvarelse», at det som ubrukt ikke lenger hadde noen verdi utenom sitt pålydende, ca. 27 øre, som jo også var penger — den gang! Ser vi etter i stempelkatalogen hvor dette nr. hørte hjemme, finner vi at denne sier: *Andal* som fra 15/10-98 fikk navnet *Hille*, og ligger i Fjotland. Det ble nedlagt i 1908. Da det ingenting sies om når dette brevhus ble opprettet, har vi intet holdepunkt m. h. t. et eventuelt frimerkelager der, men det kan vel sies med temmelig stor sikkerhet at så gammelt var ikke brevhuset at det hadde noen beholdning av såvidt gamle merker som 8 skilling 1856. Men *det* behøver selvsagt ikke være noe til hinder for at et slikt merke kan ha vært brukt på en forsendelse derfra. Det kan ha vært en eller annen fastboende i bygda eller en tilreisende, som har hatt dette merket på seg og brukt det ved en anledning hvor en større porto var nødvendig.

Det har også vært enkeltes mening at stemplet ikke er nr. 185, men 195 eller 135! Personlig er jeg ikke i tvil om at det er nr. 185, men ser vi på de andre nevnte, finner vi at disse også er bestilt og utlevert, så det spiller altså ingen avgjørende rolle.

4-ring nummerstemplene ble inndradd i årene 1934—35 (se stempelkatalogen side 71). Skulle det her omtalte stempel være *falskt* måtte det ha vært påsatt merket *etter denne tid!* Skulle stemplet *reglementsstridig* vært påsatt merket etter 1908, er jo ikke *stempellet* falskt av den grunn, men *lovstridig* anvendt, og antagelig da med vinning for øye. Men ville noe vært vunnet ved å avstemple et ubrukt eksemplar av nr. 5, som etter 1908 og oppover til 1935 stadig fikk større verdi i ubrukt tilstand? Neppe! Den eneste årsak måtte da være at eksemplaret var så stygt, at

det som ubrukt ingen verdi hadde, men som stemplet dog ville ha en viss verdi. Ingen mulighet kan utelukkes selvsagt, men da måtte det ha sett atskillig værre ut enn det gjør i dag, etter min mening, og det kan jo ikke ha vært tilfelle, bortsett fra hel eller vesentlig mangel på gummi da.

Hadde merket sittet på et brev eller liknende, hadde det naturligvis vært liten eller ingen tvil. Som det nå fremtrer kan man mistenke det for å være et resultat av ønsket

hos eieren om «å redde hva reddes kan». Men så lenge ingenting kan bevises herom, har vi da lov til å se så ensidig på saken? Personlig er jeg derfor kommet til den konklusjon etter de forannevnte argumenter for og imot og inntil noen kan bevise det motsatte at: *Stemplet er ekte og kan være legalt brukt i den riktige tiden for bruk av 4-ring nummerstemp-ler.* Stemplet antas videre å være sjeldent!

Red.

FORENTE NASJONER

Den sjeldne, 2. trykn. av FN nr. 55/56 (UNEF). Ustpl. kr. 4,50. Stpl. kr. 5,-.

FN-blokken på flott Førstedagsbrev kr. 120,-. Kpl. prislister sendes gratis.

Bestilling på FN-nyheter mottas.

Polen: FN-utgave 1957 (ustpl.) kr. 9,75 (AFA: 25,-).

RUNE KARLSEN, Box 33, Nøtterøy.

Gammel generalsamling

og Europasamling utstykket lande-vis. Dessuten mange gamle utakkede merker bl. a. fra Schweiz, Frankrike, gammeltyske stater, norske skillings- og Skandinavia.

Allt til meget rimelige priser.

ZACH. B. TORKILDSEN
Flekkefjord.

UTSTILLING

INTERNASJONAL FRIMERKEUTSTILLING

I HAMBURG

I TIDEN 22.—30. MAI 1959

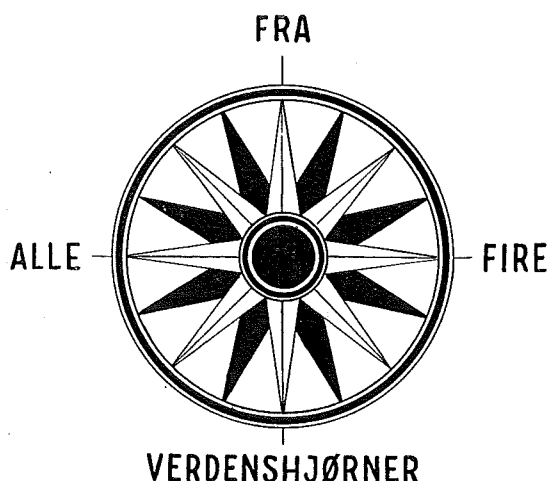
Frist for foreløpig påmelding, 31/9-58,
og for endelig hovedpåmelding: 15/1-59.

For første gang blir det også anledning for ungdom til å delta i en verdensutstilling.

Skriv til **INTERPOSTA HAMBURG 36**
Keiser Wilhelmstrasse 85

for nærmere detaljer om De ønsker å delta.

1. brosjyre foreligger og fås gratis ved henvendelse til Forbundets representant til INTERPOSTA, herr Dan Thune-Larsen, Kongens gt. 33, Oslo. 2. brosjyre vil foreligge i oktober 1958.

Norden:

GRØNLAND:

Til avløsning av det i 1945 utsendte 5 kr. merke (amerikansk utgave som nå er utsolgt) ble det 14. august d. å. sendt ut et nytt 5 kr. merke i Gustav Holm typen, grå.

ISLAND:

8. juli d. å. forelå 2 nye frimerker med blomstermotiv i verdiene 1 kr. (*Epilopium latifolium*).

Opplag: 1 250 000 og 2.50 kr. (*Viola tricolor*). Opplag: 750 000.

Stefán Jónsson, Reykjavík, står for motivene, Thomas de la Rue, Ltd., London, for trykningen.

Merkene kan kjøpes og betales gjennom: «Direction Générale des PTT Postes», Bergens Privatbank, Kirkegaten 23, Oslo.

NORGE:

Det er gitt ut et tjenestemerke i verdien 80 øre, med brun farge. Tjenestemerket i verdien 15 øre, som er i samme farge, skal utgå.

Videre er det gitt ut frimerke og brevkort i verdien 25 øre av den nye typen med bilde av Kong Olav.

Utenfor Norden:

CANADA:

30. juli d. å. forelå et 5 c. merke viet den nasjonale helseorganisasjon. Farge: Purpur. Ark à 100 stk. Opplag: 25 000 000.

FORENTE NASJONER:

I forbindelse med endring i portotakstene vil alle fremtidige merker med virkning fra 1. august d. å. bli trykt i verdiene 4 c. og 8 c. Av Central Hall minnemerket, som forelå 14. april d. å., ble 449 401 eks. stemplet med førstedsstempel.

Av det regulære 8 c. merket som ble utgitt 2. juni d. å., ble 219 422 stemplet med førstedagsstempel.

FORENTE STATER:

I forbindelse med portoforhøyelsene pr. 31. juli d. å. ble det sendt ut 10 nye verdier i alt. Heri medregnet helsaker. Den ordinære porto blir nå 4 c., og man får en ny verdi i luftpostserien: 7 c. Ellers vil det foreligge av minnemerker som følger:

15. august d. å. et 4 c. merke i anledning av 100-års dagen for utleggingen av den første transatlantiske kabel.

27. august et 4 c. Lincoln-merke.

22. sept. et 4 c. merke viet journalismen, fri-dom og pressen.

FRANKRIKE:

17. mai d. å. forelå et merke i verdien 15 frc., lys blå/mørk blå, med Katedralen i Senlis som motiv. (Katedralen ble påbegynt i 1153.)

Ark à 50 stk., tagget 13. Format 22×36 mm.

*

7. juni d. å. forelå en serie på 6 merker, med tillegg. Tillegget går til Røde Kors.

Motivene er berømte franske menn.

12 f. + 4 f. grønn/mørk gul — Joachim

Du Bellay (1522—1560) poet.

12 f. + 4 f. marineblå — Jean Bart (1651—1702) sjøhelt.

15 f. + 5 f. brunkarmin — Denis Diderot (1713—1784) tenker, skribent.

15 f. + 5 f. blåfiolett — Gustave Courbet (1819—1877) maler.

20 f. + 8 f. rødoransje — J.-B. Carpeaux (1827—1875) billedhogger.

35 f. + 15 f. mørk grønn — Toulouse-Lautrec (1864—1901) maler.

Ark à 50 stk., tagget 13. Format (for samtlige) 22×36 mm.

*

21. juni d. å. forelå et merke i verdien 15 frc., blå og rød med motiv hentet fra det berømte *Bayeux-teppet*.

Ark à 50 stk., tagget 13. Format (horisontal 22×36 cm).

GHANA:

I anledning av statsministerens besøk i Canada og U.S.A. ble det 18. juli d. å. gitt ut en serie på 4 verdier. Det er uavhengighets-serien (2, 21/2, 4 d. samt 1/3) med påtrykk: *Prime Minister's Visit to U.S.A. and Canada* (på 5 linjer). Mer-kene var til salgs så lenge statsministeren var på reise (!) ca. 3 uker.

Det meldes ellers at *Nkruma* (stats-minis-

teren) personlig avla et besøk i Ghanaavdelin-gen i The National Philatelic Museum i Phila-delphia under sin reise i U.S. Datoen for besøket var 26. juli. Pressen var naturligvis tilstede og «dekket» denne «important event» — som det heter. *Nkruma* er etter foreliggende opplysninger utdannet ved Lincoln universitetet i nærheten av Philadelphia, og fikk sin doktorgrad ved Pennsylvania universitetet. Førstedagskonvolut-ter med bilder av president Eisenhower og stats-minister *Nkruma* samt de to lands flagg, mang-let naturligvis ikke ved begivenheten. Konvo-luttene var flerfarvet.

Ca. midten av juli d. å. forelå ellers en fly-postserie på 4 verdier. Det heter i denne for-bindelse at: Likesom Ghana har innviet sin egen skipsfartlinje, vil det nå også innvie sin egen luftfartslinje — «Ghana Airways». Serien be-står av:

21/2 d., 1/3, 2/- og 2/6 sh. og viser fugler og fly. Harrison & Sons Ltd., London, har trykt merkene, som etter foreliggende opplysninger skal ha en kurseringstid på 90 — nitti dager! En første-flyvning Accra—London fant sted med et spesielt stempel.

Ellers er å melde at serien utgitt i anledning av ettårsdagen for uavhengigheten, ble trykt i 218 000 sett, som alle er solgt. Videre ble Afrika-konferanse settet trykt i 327 000 sett, hvorav 270 000 sett ble solgt.

Black Star-merkene er sterkt oppdagående, og noteres i dag i ca. 28—30 kr.

Foruten de ovenfor nevnte ny-emisjoner, fore-ligger også en portomerke serie på 4 verdier. Dessuten har man naturligvis fått en hel del hel-saker for ikke å glemme: Store varianter!

GREKENLAND:

1. juli d. å. forelå en nye serie på 7 verdier viet greske havner:

10 dr., flerfarget,	Pireus. Opplag: 9 000 000.
15 » »	Saloniki. Opplag: 1 500 000.
20 » »	Patras. Opplag: 2 000 000.
25 » »	Syros. Opplag: 3 000 000.
30 » »	Volos. Opplag: 2 000 000.
50 » »	Kavala. Opplag: 2 000 000.
100 » »	Heraklion (Kreta). Opplag: 500 000.

HOLLAND:

I forbindelse med den generelle portoforhøyelse er en del 10 c. merker overtrykt «12 C».

IRLAND:

I slutten av juli d. å. forelå 2 minnemerker i an-ledning av 100-års dagen for Thomas J. («Tom») Clarks fødsel.

C. er kjent som en av lederne av oppstanden i 1916.

I hans fødselsår ble den såkalte «Irish Republican Brotherhood, eller som den også kalles, Fenian Brotherhood, stiftet. C. ble en av dens mest kjente medlemmer. Han ble innmeldt i 1878, og emigrerte kort tid etter til U.S.A. Her meldte han seg inn i Clan na Gael, en broderorganisasjon til The Irish R. B. På den tid utførte organisasjonen en rekke bombeattentater i England med det for øyet å påkalle oppmerksomheten for Irlands stilling. C. meldte seg frivillig til et slikt oppdrag i 1883, men ved ankomsten til England ble han og hans kamerater arrestert og dømt til straffarbeide. C. fikk 15 år som han satt helt ut. Han var etter løslatelsen frisk og like ubøyelig. I sin bok «Glimpses of an Irish Felon's Prison Life» forteller han om disse årene.

Han reiste etter løslatelsen over til U.S.A., og vendte tilbake først i 1908. I 1916 var han, som nevnt, en av lederne av opprørsbevegelsen, og ble som en av de eldste i denne bevegelsen gitt æren av å undertegne proklamasjonen. Etter en ukes kamp måtte opprørerne gi seg som kjent. C. ble stilt for retten og dømt til døden og skutt.

Verdiene er: 3 d. grønn og 1/3 sh. brun. Begge merker bærer portrett av C. Merkene er trykt av Messrs de la Rue at Clonskeagh, Dublin, på papir med vannmerke «E». Tagget: 15 × 15.

ISRAEL:

2. juli d. å. forelå 2 minnemerker i verdiene 200 og 400 pruta. Begge flerfarget. 200 p. ble utgitt til minne om den første verdenskonferanse av jødisk ungdom (28. juli—1. aug. 1958), og 400 p. til minne om den 10. utstilling som fant sted i tiden 5. juni—21. august 1958.

Begge merker er som vanlig forsynt med tabs.

ITALIA:

12. juni d. å. forelå et minnesmerke i anledning av Italias deltakelse i utstillingen i Bryssel. Verdien er 60 l. blå og gul. Tagget 14. Papir med vannmerke *Stjerner*. Merkestørrelse: 21 × 37 mm.

JUGOSLAVIA:

25. mai d. å. forelå en lang serie (vakker) med motiv fra faunaen i landet.

I månedene juni, juli og august er det utgitt et merke i verdien 15 d. i hver måned. Samtlige 3 er minnemerker.

POLEN:

14. mai d. å. forelå et minnesmerke i verdien 2,50 zł. i anledning av universitetet i Warszawas 140-års dag. Farge: Blå.

9. juni d. å. forelå et minnesmerke i verdien 2,50 zł. i anledning av den 27. internasjonale utstilling i Poznan. Farge: Svart og rød.

14. juni d. å. forelå 2 minnemerker i anledning av det 7. internasjonale seilflystevne. 60 gr. blå-grå og svart 2,50 zł. grå og svart.

TSCHEKOSLOVAKIA:

15. mai d. å. en minneserie på 2 verdier, 0,30 og 0,60 kr.

26. mai d. å. en minneserie på 3 verdier, 0,30, 0,45 og 0,60 kr.

25. juni d. å. en minneserie på 6 verdier, 0,30, 0,40, 0,60, 0,80, 1,20 og 1,60 kr.

30. juni d. å. en minneserie på 2 verdier, 0,30 og 0,45 kr.

TYRKIA:

18. mai d. å. forelå 2 turistpropaganda merker i verdiene 20 og 25 kurus. Farge h.h. brun og blå. Merkene har frankeringsgyldighet til 1. januar 1961. Opplag: 1 200 000 av hver verdi.

ØSTERRIKE:

14. juli d. å. forelå et merke i verdien 1,50 sch. flerfarget, viet den 3. sanger-forbundsfest i Wien.

Kamtagging: $14\frac{1}{4} \times 13\frac{1}{4}$. Merkestør.: 24 × 33,5 mm. Opplag: 5 000 000.

Bytteønsker.

Herr Stefan Olesien Kiewicz — Lodz, ul. Pabianika nr. 55 (eller postboks 394), og

herr R. Kalanowski — Gliwice 7 — Plebiscytowa 10, m₂ — begge Polen — søker bytteforbindelser i Norge.

Den førstnevnte er motivsamler — dyr, flora, religion og sport — og den andre ønsker bl. a. alle nyheter, ubr. og brukt.

Begge korresponderer på tysk.

Zumstein-Katalogene

vil som vanlig foreligge i begynnelsen av september d. å. Og som vanlig vil det bli 3 kataloger i alt, nemlig:

Zumstein Europa-katalog 1959 (42. utgave),
Zumstein Spezialkatalog Schweiz/Liechtenstein (XV utgave), og

Zumstein Schweiz/Liechtenstein-Katalog 1959.

Norgeskatalogen 1959.

Etter det foreliggende vil *Norgeskatalogen 1959* (16. utgave) foreligge ca. ultimo september — primo oktober d. å.

Det skulle være overflødig å tilføye at den — som vanlig — er imøtesett med forventning.

Red.

Meddelelser fra poststyret.

Norske poststeder.

1. april 1958 ble det opprettet et brevhus II med navn *Mastadvågen* i Filland herred, Sør-Trøndelag fylke, Trondheim postkontors distrikt. Nærmeste poståpneri er Fjellværøy. Posten skal pakkes til Ut-Trøndelag postekspedisjon.

Den 1. juni 1958 ble det opprettet et poståpneri med navnet *Munkevoll* i Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke, under Trondheim postkontor. Post til poståpneriet skal pakkes til Trondheim.

Langlete poståpneri ble nedlagt 30. april 1958. Post til stedet skal sendes til *Halt-dalen*.

1. juni ble det opprettet et brevhus I med navn *Åsvågen*, i Tysnes herred, Hordaland fylke, Bergen postkontors distrikt. Det overordnede poståpneri er Reksteren.

Upsete brevhus I, Voss postkontors distrikt, er midlertidig nedlagt fra 1. juni 1958. Post til stedet sendes Myrdal.

Såner poståpneri under Moss postkontor er nedlagt fra 1. juni 1958. Ny postadresse: Hølen.

På Jeløy i Moss er det 2. juni 1958 opprettet et underpostkontor I med navnet *Jeløy*. Overordnet postkontor er Moss.

Offisiell forkortelse for navnet er Je.

Trolla brevhus II, Trondheim postkontors distrikt, er fra 1. juli 1958 gjort om til underpostkontor II. Offisiell forkortelse for navnet blir Tra.

Navnet på det nye poståpneriet i Strinda herred, sirk. 12/1958 I, skrives *Munkvoll*.

Raufoss poståpneri, Gjøvik postdistrikt, omgjøres til postkontor 1. juni 1958.

Offisiell forkortelse av postkontorets navn blir Rf.

Feltpoststeder i 1958.

Ved Norges Varemesse i Oslo i tiden 29. mai—15. juni var det i virksomhet et feltpoståpneri med navnet *XIV Riksmesse Oslo 1958*. Feltpoståpneriet sorterer under Oslo postkontor, og posten sendes fram over dette kontoret.

Det var i tiden 23. juni—1. juli 1958 i virksomhet et brevhus II med navnet

Speiderleiren Hinderåvåg 1958 under Haugaland krets av Norsk Speiderguttforbunds leir ved Hinderåvåg.

I tiden 26.—29. juni 1958 var det i virksomhet et brevhus II i forbindelse med den 3. nordiske arbeidersangerfesten i Oslo. Brevhuset ble kalt *Den 3. Nordiske Arbeidersangerfesten Oslo 1958*. Det sorterer under Oslo postkontor og posten sendes fram over dette kontoret.

Ved en landsleir for Frelsesarmeens speidergutter på Kalvøya ved Sandvika var det i tiden 2.—8. juli 1958 i virksomhet et brevhus II med navn *Frelsesarmens Landsleir Sandvika*. Brevhuset sorterer under Sandvika postkontor.

Under landsturnstevnet som ble holdt i Trondheim i tiden 5.—10. juli 1958, var det i virksomhet et feltpoståpneri med navn *Landsturnstevnet 1958 Trondheim*. Feltpoståpneriet sorterer under Trondheim postkontor.

I tiden 16.—23. juli 1958 var det i virksomhet et feltpoståpneri i Stange i anledning KFUK-speidernes landsleir. Feltpoståpneriet fikk navnet *KFUK-speidernes Landsleir 1958* og sorterte under Hamar postkontor. Posten til feltpoståpneriet ble sendt over Ottestad.

I forbindelse med Lillestrøm-jubiléets utstilling 1958 vil det, i tiden 3.—24. august 1958, være i virksomhet et brevhus II med navn *Lillestrøm-jubiléet 1958*.

I tiden 1.—8. juli 1958 var det i virksomhet et brevhus II med navnet *Speiderleiren i Sogn 1958* under Bergen krets av ved Sogndal i Sogn. Post til brevhuset sendes fram over Sogndal i Sogn poståpneri.

Under Bodø-Messa 1958 var det i virksomhet et brevhus II med navnet *Bodø-Messa 1958* i tiden 4.—19. juli 1958. Post til/fra messa blir sendt over Bodø postkontor.

Jernbanekspedisjonene.

Fra 1. juni 1958 vil Randsfjordbanens postekspedisjon bli kalt *Oslo—Drammen—Hønefoss*.

Jernbanepostekspedisjonene under Oslo heter nå *Postekspedisjonene under 1. postdistrikt*.

Postgangen til Svalbard.

Troms Fylkes Dampskipsselskaps rute til Svalbard med D/S «Lyngen» er for sommersesongen 1958:

Fra Tromsø kl. 20 tirsdag 24. juni, søndag 6. juli, fredag 18. juli, onsdag 30. juli, mandag 11. august, lørdag 23. august.

Ombord på skipet er det brevhus, «Svalbard-ruten». Skipet fører skipspost med verdi.

Post til de norske FN-styrkene i Egypt.

På foranledning innskjerpes bestemmelsen i nevnte sirkulære om at det for brevpost og aviser til FN-styrkene i Egypt skal kreves opp vanlig utenriks porto, og at luftposttillegg ikke skal kreves opp for disse sendingene.

Stempling av postsendinger.

Jfr. forskriftene i Postreglementet kap. III §§ 31, 32 og 35 og kap. XIX § 10. Jfr. også sirk. 35/1948 og 32/1952 IV.

Det kommer fra tid til annen inn klager dels fra filatelisthold, dels fra andre private og fra postmestere over dato-stemplingen av brevpostsendinger. Klagen gjelder både sendinger som er stemplet med helstemplingsmaskiner og sendinger som er stemplet med håndstempel.

Man innskjerper at det ved de poststedene som bruker stemplingsmaskiner må føres nøye kontroll med maskinene og med stemplingen. Overordnede tjenestemenn har plikt til å kontrollere at det underordnede personale behandler maskinene riktig. Spesielt må det kontrolleres at maskinene er i orden, at stempelhylsene ikke er slitte og at stempelputene ikke er overmettet med sverte. Viser det seg at avtrykkene blir grove som følge av slitasje, må stempelhylsene sendes Intendanturkontoret til ombytting. Det er ønskelig at dette skjer hyppigere enn hittil. Videre må det overordnede personale sørge for at elever, aspiranter og andre uøvde tjenestemenn får god instruksjon i å bruke maskinene, og kontrollere at de virkelig behandler maskinene og posten i samsvar med den instruksjon som er gitt.

Det som er sagt ovenfor om instruksjon og kontroll, gjelder i like høy grad ved bruk av håndstempler. Tjenestemennene må ved aktiv instruksjon fra det overordnede personales side læres opp til å bruke stemplene riktig, og til å holde dem i orden. Stygg og utydelig stempeling må påtales.

Poståpnerne forutsettes gitt instruksjon i den utstrekning stemplingen viser

at dette er nødvendig. Ved inspeksjon har vedkommende kontrollør plikt til å undersøke hvorledes datostemplingen blir utført, og vedkommende poståpner må i tilfelle instrueres på stedet.

Postsendinger som er forsynt med Norsk Filatelistforbunds etikett, eller som ellers er forsynt med påtegning om pen stempeling, skal frasorteres den posten som skal stemples i stempelmaskin, og håndstemples. Det samme gjelder kort uten omslag der det kan være fare for at korrespondanse blir dekket av stempelavtrykk, jfr. sirk. 12/1958 IV.

*

Det er meldt hit at prospektkort av og til kjøres gjennom helstemplingsmaskin slik at stempelavtrykket dekker en del av korrespondansen.

Man innskjerper at brevkort og prospektkort med korrespondanse på adresse-siden ikke må kjøres gjennom helstemplingsmaskin.

*

Utmerket — mange takk! *Red.*

3 nye ZUMSTEIN-KATALOGER

I begynnelsen av september kommer

Europa 1959

42. utgave.

1425 sider med tekst, hel-lerrets innbinding, ca. 120 000 priser, mer enn 18 000 avbildninger. Den fullstendige katalogisering av alle Europas frimerker, frimerker fra postkontorer i utlandet og de tidligere tyske

kolonier. — Pris: Sfr. 17,50. Med register: Sfr. 19,00.

Schweiz/Liechtenstein 1950

Utdrag av Europa-katalogen i lommeformat. Ca. 100 s. Pris: Sfr. 1,20 porto inkl.

I løpet av høsten foreligger

Spesialkatalogen Schweiz/Liechtenstein 1959

15. utgave - *unuværlig* for spesialsamleren. 570 rikt illustrerte sider. Pris: Sfr. 9,50. Med register, innbundet: Sfr. 11,00 + porto. — Fåes foruten gjennom Deres bok- eller frimerkehandler, direkte fra

ZUMSTEIN & CIE

Inneh. Hertsch & Co.,
BERN 2, POSTBOKS 1291, SVEITS
— Filatelistisk frankering —

VI MÅ LØFTE I FLOKK —

Av F. C. S.

Med interesse har jeg lest dagens epistel — og er glad for at det er kommet på trykk. Jeg er helt enig — og derfor har også BFK prøvet å gjøre noe for andre. Først våre møteinnkallelser — nå i form av BFK-nytt, har vi jo i lang tid sendt alle klubber i håp om at dette kunne bringe en idé til alle små klubber. Nå den siste tid: «Frimerkeposten», smånytt om frimerker og filateli — egentlig beregnet på publikum, men ifølge det store antall begeistrede uttalelser fra så å si alle klubber, også givende for medlemmer av N. F.

Vel — vi har savnet noe fra forbundet og dets styre, som ble valgt våren 1956, men det forhindrer jo ikke at vi kan gjøre noe. Jo mer reklame for vår sak, vår hobby, jo bedre, og når man kan få reklamen gratis — som nå i «Frimerkeposten», som jo går ut på Bergen II — er det jo utmerket.

Dersom det finnes *filatelistiske* filmer utover de tre forbundet har, ville det vært av stor betydning. Det må være en pen oppgave — eventuelt fra utlandet — å få kopier av sådanne ting til utlån. Andre filmer — reiseliv etc. — er det jo nok av å få, men vi ser det som hovedoppgaven for en filatelistklubb fortrinnsvis å holde seg til frimerker og hva dertil hører.

Dagspressen er til dels ikke så lett. De har liten spalteplass, men det går allikevel. Med honnør må vel nevnes Stavanger Aftenblad! Gid der var mange som det!

Propaganda i NRK kan vi ikke regne med. Da vil alle andre hobbies komme, selv om vi jo har både bridge og sjakk i radio. Vel — det koster jo lite å prøve — og prøve — om og om igjen. Kan man få programmer på flere lokalstasjoner landet over, vil det også hjelpe.

Jeg støtter tanken om en liten vervingsbrosjyre — i farger, med oppgave over NF's klubber.

Tidsskriftet er bra, om enn *altfor dyrt* for forbundet. Hva som bør stå i det, vel, derom blir man aldri enig. Men etter min mening må parolen være: *ikke lange* artikler, side opp og side ned; det blader de fleste samlere forbi. Småartikler er meget aktuelle og kan regne med større antall lesere.

Kan det gjøres mere da? Først og

fremst av klubbene hver på sitt sted? Større medlemstall = flere forbundsmedlemmer = flere tidsskriftabonnenter, osv. osv. Det står til oss selv å bygge dette opp. Splittelse er det nok av i verden, så ethvert positivt tiltak, hvem det enn kommer fra, må bare hilses med glede.

Vi har foreslått *fellesmøter*, f. eks. for alle klubber rundt Oslofjorden, men la oss andre vite om tiltaket, for det kunne jo hende at noen av våre folk var på de kanter av landet og kunne få være med.

Vi er også inne på idéen med å *sette opp spesielle samlinger* og sende dem rundt — for demonstrasjon. Selvsagt kunne jo samlingen ledsages av lydbånd og dermed forklare og demonstrere samlingen. Visse tekniske vanskeligheter er her til stede, men vi håper å kunne klare det også.

Foredrag på lydbånd vet jeg det arbeides med. Vi håper det kommer.

Det som virkelig kunne virke mest stimulerende, var at forbundet hadde en reisende foredragsholder. Han burde besøke klubbene i tur og orden — lage propagandamøter — folkemøter — juniormøter på skolene eller blant elevene.

Jeg tror forresten at det ville være mulig å få anledning til å holde en «skoletime» f. eks. i 7. klasse på folkeskolen, emne: Historie og frimerker — Geografi og frimerker — Litteratur og frimerker — eller liknende. Jeg vet at frimerker av enkelte lærere med hell har vært trukket inn i undervisningen. Gå bare igang, hver på deres sted.

Så har vi en gruppe mennesker: «*Handicapped persons*», vanføre, døve, tuberkulose osv. Her er også en oppgave for klubber, samtidig som man sprer kunnskap om frimerker, er man med på å underholde, adsprede disse mennesker.

Det var tale om vervingsbrosjyren. ABC'en av Ulleberg var utmerket, men som første gangs propaganda vel for stor. En enklere trykksak, til gratis utdeling blant skoleungdom, er sikkert mer formålstjenlig.

Frimerkeutstillinger skaper alltid interesse. Hvorfor ikke gå i gang på Deres sted? Det behøver ikke være premiéring i stor stil. Det vanskelige er vel lokale —

og sikkerheten. Men det kan vel mange steder ordnes.

Vi arbeider også med å få kontakt med våre vennskapsbyer, for å spre våre idéer til dem — og høste noe nytt for oss. Dette ser vi som et ledd og vårt bidrag for realisasjon av idéen «People to people». Vi arbeider også med et større lydbåndopptak, delvis propaganda for Norge — og selvsagt Bergen — med diverse innslag fra norsk filateli og Bergens Filatelist-Klub.

Dette var noen spredte trekk — tanker og idéer vi arbeider med i Bergen og som vi gjerne stiller til andres disposisjon til fri avbenyttelse. Det ville glede oss om noen kunne dra nytte av dem.

Generalsamleren.

Tilbakeblikk.

Man sa i sin tid i den engelske verden når talen kom inn på en virkelig gentleman: «Hva slags båt har han, og hvor seiler han?» Men nå spør man i den engelske og amerikanske verden når talen kommer inn på en gentleman (et virkelig mannfolk på norsk): «Samler han frimerker? Og på hvilket område? På hvilken måte?» Svaret fra de som kjenner ham, blir at — jo, han samler frimerker, han samler England og kolonier samt USA, «men han har så meget at det er vanskelig å skaffe ham noe som han ikke har — selvsagt i den hensikt at han til gjengjeld skal skaffe meg noe jeg ikke har.» Og der står vi! Han har sikkert den samme vanskeligheten som jeg, og derfor var det vel best om vi begge begynte å samle på nye land, når vi ser at vi ikke kommer lenger på de land som vi hittil har samlet på, uten ved en sjelden anledning og mot kontant betaling full katalogpris. Derfor ville det være en ventil ut mot den øvrige verden om vi begge begynte å samle f. eks. *den franske verden*. Frimerkesamleriet er så herlig, opp til den enkelte ad libitum, at der er intet kommunalt eller statlig vesen som setter noen grense. Av frimerkene lærer vi historie og geografi, og når vi setter dem pent opp i et album, lærer vi ordenssans. Når vi er kommet litt lenger enn på «*nybyggerstatiet*», lærer vi administrasjon, og kan tjene som veileder for dem som ennå ikke er kommet så langt som vi. Spørsmålet dukker da opp: Hvilket område av verden skal

vi nå ta for oss? Skal vi skaffe oss et fortrykksalbum, eller skal vi samle i et blankt album og sette merkene opp etter katalogen? Det siste er langt besværligere enn det første, men det gir den største glede og de beste resultater. Men det er med frimerkesamleriet som med vitenskapen, det som vi har ofret mest på av tid, arbeid og kjærlighet, gir til syvende og sist det største utbytte, og før eller senere kommer lønnen for strevet. Selvsagt må vi ikke legge slike penger i frimerker som vi vet at vi får bruk for om en uke eller en måned, for salget av hva vi har samlet er helt avhengig av at vi engang i en fjern fremtid treffer den rette mann som skjønner seg på det utførte arbeid og de verdier som er til stede ut i fra dagens katalogpris. Og siden 1923 har alle verdens frimerkekataloger hatt stigende priser på frimerkene, og det er intet tegn som tyder på at det skal bli annerledes i fremtiden heller. Jeg husker at jeg som liten gutt i 1905—06—07 gikk med 1 kr. Kong Oscar i lommen i massevis, og det er et merke som i dag står i kr. 3.50. Jeg mener også at jeg dengang hadde 1 kr. av overtrykkserien av 1905 i massevis i lommen, og det er et merke som i dag står i kr. 12.00 pr. stk. 15 øre på 4 sk. og 30 øre på 7 sk. var «*spillemerker*». Vi spilte «*blydunk*» om frimerker, og det gjaldt jo å komme nærmere den førstkastende enn bredden av tommeltotten, dermed hadde man gevinsten i hende. Og det kunne være 1 kr. Kong Oscar (i dag 3.50), 1 kr. «*Michelsen*» (i dag kr. 12.00) eller 30 øre på 7 sk. (i dag kr. 1.50). Litt senere, i 1914, regnet vi 20 øre Eidsvold som det vi i Bergen kalte et «*lausabrø*». Det står i dag i kr. 4.00, og det er atskillige frimerkesamlere som mangler det merket i dag. I 1925 skulle vi jo hjelpe Roald Amundsen med flyene N 24 og N 25, og om jeg skal si det selv, var jeg våken og kjøpte 20 serier. Dessverre falt jeg altfor fort for fristelsen til å bytte dem med merker jeg ikke hadde, så polmerkene mine hokret jeg vekk for slikt som er alminnelig i dag, mens jeg ved å beholde dem, idag hadde sittet med en verdi av kr. 440.00 bare i polmerker. Det som er skjedd siden den tid, har vel ikke så stor interesse for bladets lesere, da bladet hovedsakelig leses av voksne frimerkesamlere som selv har vært med ifra 30-årene. Det eneste jeg beklager er at år om annet lå interessen min nede, slik at meget ble forsømt til den opprinne-

lige, billige pris, noe jeg altså måtte ta igjen med anger og ruelse til høyere pris. Jeg «smidde dessverre ikke mens jernet var varmt,» som man sier.

Gerhard Mæland.

*

Herr Mæland er i begynnelsen av sin artikkel inne på noe vesentlig. Han støtter for så vidt mitt eget syn på saken, som jeg alltid har hevdet, at *generalsamlere* er den som lærer mest om de forskjellige land i verden. Det bør derfor være en så å si ufravikelig regel, at nybegynnere, og fremfor alt de unge, starter med «hele verden» og i *fortrykksalbum*. Og jeg ser dette ut fra læren om at: *Man må kunne krype før man kan gå!* Skal de unge kunne høste full nytte av å samle frimerker, og bl. a. lære seg historie og geografi «gratis» gjennom sine frimerker, er det innlysende at de må samle på frimerker fra hele verden i en rekke år. Historie og geografi, i alle fall det pensum man må igjennom i sine unge år, omfatter som vi alle vet av smertelig erfaring, ikke bare Norge eller de nordiske land!

Spesialisering bør så komme etter hvert — i en eller annen form. Jeg tror også at de fleste unge samlere (og nybegynnere) i bunn og grunn har imot for mye spesialisering til å begynne med. Det er heller ikke de unges natur å være for nøy-

aktige. De elsker derimot farger og saker som *ruver*, for ikke å snakke om *fengende motiver!* Foreldre, og voksne ellers, som derfor ønsker å glede sitt avkom og små samlervennner, bør derfor ikke se så mye på den økonomiske siden av saken og regne som «bortkastede» penger, de kronene de betaler for en slik pakke med «store og fine» merker i! De bør se litt mer på den langvarige glede de skaffer vedkommende, og den indirekte lærdom som bibringes gjennom slike merker. Og fra det praktiske liv kjenner vi jo alle til, at for å kunne spesialisere oss, må vi, i så å si alle bransjer, ha skaffet oss en *generell* utdanning som utgangspunkt. Spesialisering på frimerkesamlingens område danner ingen unntagelse etter mitt syn!

Ellers har jeg til gode å høre av en samler at han alltid har vært *forutseende* og aldri har vært *dum!* Herr Mæland er altså i godt selskap når han i sin tid har «høket» bort både dette og hint mot noe som ikke steg i pris i katalogene. Men hadde han ikke glede av «rasket» *den* gangen mon tro? Og hva skulle han ellers gjøre med «lommen full» av 1 kr. Kong Oscar og andre merker, som altså var «helt overflødige» og så å si «uomsettelige», så vidt jeg forstår, enn å bytte dem bort mot noe han *ikke* hadde — og følgelig ville ha *mer* glede av?

Red.

Filatelister – frimerkesamlere.

I den nylig avsluttede meningsutveksling om betegnelsene «filatelister — frimerkesamlere» nådde man vel egentlig ikke frem til noen konklusjon. Noen alminnelig enighet om betegnelsen «filatelister» som en elitebetegnelse for frimerkeforskere og frimerkesamlere på et mere høytliggende nivå ble i alle fall ikke oppnådd, men — selv om en nå også til slutt var nådd fram til en slik enighet, så er det ikke til å komme forbi at tiden er løpt fra en. En kommer ikke forbi at betegnelsen «filatelister» etter hvert er kommet så langt ut på viddene at den ikke lenger lar seg fange inn til bruk i noen bestemt avgrenset betydning.

Imidlertid — der er og blir et praktisk behov for forskjellige betegnelser innen det omfangsrike og differensierte samler- og forskerområde. Jeg tillater meg å antyde følgende betegnelser:

1. «Filatelister» som betegnelse for frimerkeinteresserte i sin alminnelighet. Ordet er internasjonalt kjent og bør beholdes. Dertil dekker det et noe større område enn begrepet «samler».
2. «Filatologer» (av «filatologi») som betegnelse for eliten, — filatelister med særlig omfangsrike kunnskaper om frimerker og hva dertil hører, og for særlig habile forskere. Ordet har den fordel at det — så vidt vites — ikke er nyttet tidligere. Det er derfor lettere å verne om fra begynnelsen, så det ikke i likhet med «Filatelister» og «Filateli» kommer på vidvanke og blir utvannet. Også disse ord har internasjonal klang.

Der finnes paralleller annetsteds:

«Esperantister» er til eksempel alle som er interessert i og bruker det internasio-

nale språket, mens «Esperantologer» er særlig språkkyndige esperantister som beskjeftiger seg med språket på en mere vitenskapelig måte, f. eks. som medlemmene av den institusjon som gransker forslag til nye ord og forkaster eller godkjenner dem som esperantoord. Endestavelsen «-ist» får en i det store og hele til å tenke på utøveren, praktikeren, mens stavelsen «-log» umiddelbart leder tanken hen på vitenskapsmannen.

Den nærmere definisjon av de to antydde betegnelser — og på hvilke måter en best skulle kunne verne om den nye betegnelse så den kunne beskyttes til sitt formål, foreslår jeg — med forbehold av redaktørens samtykke — diskutert videre.

Stavanger, mai 1958.

Harald Houen.

Gunnar A. Hagemann, cand. polyt.

En behagelig og gledelig nyhet var det å høre at vår venn og Danmarks fremste filatelist i snart to generasjoner har fått en stor, fornem hederstittel til sine mange andre, nemlig «Honorary Fellow of the Royal Philatelic Society of London».

Det er en stor ære også for oss samlere i Norden. Idet vi takker ham for hans store pionérarbeide om Danmark, gratulerer vi ham og ønsker ham fortsatt glede av sine store samlinger i årene som kommer.

A. O.

Ad: Norge nr. 293, hvit V.

Må jeg få lov til å ta sterkt avstand fra Redaktørens bemerkninger om dette merke, under overskriften: Frontsiden.

Det er forstemmende at Postverket medvirker til byttetransaksjoner av denne art. 14 år etterat nazistene skaffet oss merket skal vi plages med at «det går an å skaffe sig både par, striper og blokkstykker».

Nei, la oss for al del boikotte denslags anskaffelser. Det har intet med filateli å gjøre. Det er ren spekulasjon og intet annet. Bare synd at eieren fikk en så absolut ufortjent tekstreklame.

Selv om jeg måtte være den eneste, må

jeg dypt beklage at N.F.T. synes å gå god for slike kunstige «sjeldenheter».

Derneft må jeg få lov til å si til Postverket at når det sitter inne med et såvidt ekstraordinært objekt som et ark på 500 merker, og dette museumsstykke til og med er det eneste eksisterende, da forekommer det mig som rent ut sagt destruktivt å rive istykker en slik raritet. For på Postverkets hånd er det en interessant raritet; men det er en helt anden historie.

En anden gang kan Postverket få tilbud om et eller andet bytte mot å avgi f. eks. en firblokk av Norge nr. 28 (25 øre 77), slik som det desværre alt forlengst er skedd, og skal objekter som er nasjonaleiendom kunne stykkes ut på denne måte, da blir vore store frimerkerariteter efterhvert til torso'er og intet andet.

Efter min oppfatning kan et museum kun skille sig med dubletter. For har en gjenstand først forlatt en museumssamling, da finner den sjelden eller aldrig veien tilbake. —

Oslo, 24/6/1958.

Henrik Thrap-Meyer.

*

Når jeg i min artikkel om denne 4-blokken bl. a. sier: «— hadde igjen på lager — —», som herr Thrap-Meyer synes å forstå slik at det var *alt* Postverket nå var i besittelse av, så er dette faktisk å forstå som det er sagt. I *helarksamlingen i Postmuseet* fins det nemlig *dessuten* 1 helark på 500!

Red.

Møtereferater fra forbundsklubbene.

BERGENS FILATELIST-KLUB

Møte nr. 439 ble avholdt tirsdag 15. april kl. 19.30 i Tinghusets Kafé. Th. Godt ledet dette møte. Det var til stede 37 medlemmer.

Det forelå skriv fra Sandnes Filatelistklubb og likeledes fra Kristiansand Filatelistklubb, hvori begge klubber takket for tilsendte lydbånd av «Frimerkeposten».

Eivind Evensen overførte så siste sending ved Norsk Rikskringkasting Bergen lokal av «Frimerkeposten». Deretter foreviste Evensen noen sjeldent flotte lysbilder av merker fra en berømt samling av Finnlands eldste merker. Fremvisningen høstet stort bifall og Godt takket Evensen hjertelig.

Karl Strand ba så om at formannen måtte overbringe Abr. Odfjell medlemmenes takk for de mange gaver man har mottatt til biblioteket og likeledes en takk for den store interesse Odfjell ellers har utvist for biblioteket. Til slutt foreslo Strand at et portrett av Odfjell måtte bli opphengt i biblioteket. Forslaget høstet stort bifall.

Man gikk så over til byttevirksomhet og selskapelig samvær.

Ragnar Olsen,
referent

Møte nr. 440 ble avholdt tirsdag 13. mai kl. 19.30 i Tinghusets Kafé. Møtet ble ledet av Monrad Leganger. Det var til stede 35 medlemmer.

Det ble referert diverse skriv, hvorefter Eivind Evensen overførte siste sending av «Frimerkeposten». I denne sending fortalte Herbert Mowinkel om Sveriges frimerker. Aftenens foredragsholder, Sophus Schanche, fikk så ordet. Han fortalte om jordens paradisi, Hawaii og Fiji, og viste fram noen nydelige filmer fra disse to steder. Foredragsholderen høstet stort og velfortjent bifall.

Det ble så foretatt en lynauksjon over diverse merker til inntekt for jubileumsfondet. Deretter rettet formannen noen takkens ord til medlem av styret, kapteinløytnant Godt, som er frabeordret byen. Han takket for den store innsats Godt har gjort i forbindelse med oppussing av biblioteklokalene.

Møtet sluttet med selskapelig samvær og byttevirksomhet.

Ragnar Olsen,
referent.

DRAMMENS FILATELIST KLUB

avholdt medlemsmøte nr. 313 på Central Hotell den 14. april 1958.

Formannen, herr Tungesvig, åpnet møtet og holdt en minnetale over klubbens tidligere formann, Wessel Witt-hil, som var avgått ved døden siden siste møte, og lyste fred over hans minne.

Ordet ble så gitt til herr Breda Sørensen. Herr Sørensen konstaterte at han ikke hadde mottatt noen spørsmål eller noe stoff til denne timen, og spurte om formannen kanskje hadde

fått inn noe. Formannen hadde imidlertid heller ikke mottatt noe. Interessen for den filatelistiske timen synes liten, men det er kanskje stille før stormen. Lektor Bassøe spurte Breda Sørensen om ståltrykk og kobbertrykk er det samme. Sørensen kom med en kort utredning om gravering av trykkplater i frimerkets barn-dom, da det ofte ble gravert i kobber. Disse platene hadde imidlertid den svakhet at de ble fort slitt, og man gikk derfor over til gravering i stål. Han ville besvare Bassøes spørsmål med å si at etter hans mening måtte spørsmålet besvares med «ja». Dr. Gjessing spurte om det fantes noen oppgave over Norge nr. 1 med sprukken plate. Ing. Englsgaard svarte at ingen med sikkerhet kunne svare på dette. Opplaget av nr. 1 er oppgitt til 2 millioner (ti tusen ark à 200), men det finnes antagelig bare ca. seksti tusen igjen i dag. Resten av opplaget er gått tapt. Teoretisk vil dette gi ca. 300 med sprukken plate. Nå er det kjent at trykkplaten er sprukket under trykkingen, men når det skjedde er ukjent. Noe sikkert antall kjennes derfor ikke. Fjeldstad ville gjerne ha litt mere historikk og lærdom for nybegynnere. Breda Sørensen henviste til klubbens bibliotek Sverre Eriksen spurte om det var kjent hvor mange merker av 20 øre med omvendt V som var postgått. Ing. Engsgaard svarte at det var 3 ark à 100 merker som var kjent. 2 ark var funnet på Rjukan, men postmesteren der hevder at disse ble tilintetgjort. Av det fundne ark i Oslo ble 18 merker solgt og benyttet til vanlige brev. Den filatelistiske timen ble avsluttet med et nytt lydbåndnummer av «Frimerkeposten». Denne var ikke helt aktuell, idet presidenten i N.F.F. bl. a. ønsket filatelister landet over «god jul». Enkelte av innleggene var dog interessante.

Siste post på dagsordenen var foredrag av lektor Bassøe. Formannen takket Bassøe for det uhyre interessante og lærerike foredrag. Så la Bassøe ut en del av sin flotte samling til gjennomsyn, og medlemmene studerte merkene med stor interesse.

Også på dette møte ble det holdt gratisutlodning blant medlemmene.

31 medlemmer og 3 gjester var til stede.

OSLO FILATELISTKLUBB

Møte nr. 1430 ble holdt 17. mars 1958 i Oslo Handelsstand under ledelse av nestformannen, I. I. Jacobsen, da formannen var forhindret fra å møte. Det var møtt fram 71 medlemmer og 0 gjester. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Fung. formann lyste fred over minnet til medlem nr. 108 misjonær Ths. Jørgensen, som var avgått ved døden, og refererte takkeskriv fra de etterlatte i anledning klubbens deltagelse ved Stensdals bisettelse.

Som varamann for juniorenes tilsynsmann ble med akklamasjon valgt E. Middelthon-Moe, da fru Emmy Langeborg hadde bedt seg fritatt for dette verv. Fung. formann rettet en varm takk til fru Langeborg for hennes innsats for juniorene gjennom flere år. Hun fikk sterk applaus.

Etter den vanlige orientering av sekretæren

om bytteønsker, nyheter m. v., gikk man over til behandling av den oppsatte dagsorden for *generalforsamlingen*.

Rådets nestformann foreslo Dan Thune-Larsen som møtedirigent, som ble valgt med akklamasjon. Han minnet om statuttens betingelser for adgang til generalforsamlingen.

Arsberetningen for 1957 ble opplest av fung. formann og vedtatt uten kommentarer.

Fung. formann refererte deretter årsregnskapet for 1957, revisors innberetning og rådets uttalelse.

Etter en del innlegg ble regnskapene vedtatt. Budsjettforslaget for 1958 ble vedtatt uten kommentarer.

Man gikk så over til valg. Som tellekomité fungerte *Per Gellein* og *Stian Samness*. ...

Under eventuelt foregikk valg på medlemmer av ordenskollegiet «Det Gyldne Posthorn». Kollegiet fikk slik sammensetning, valgt med akklamasjon:

Storkors: Per Gellein, Hans E. Matfeld, Vilhelm Aarøe. Varamenn: Arnstein Berntsen og M. C. Rosenhavn.

Kommandør: Anton Holmboe, Tor M. Holtan og Sven Chr. Francke. Varamann: Hein Torgersen.

Ridder: Leiv A. Brecke og Jorulf Jensen. Varamann: Anders Trøsvik.

Arnstein Berntsen minte om *Sven Chr. Franckes* 11-årige virke som kasserer og betegnet hans innsats som ualminnelig. Berntsen foreslo derfor at styret burde gi ham en påskjønnelse. Dette hadde styret imidlertid forlenget tenkt på. Fung. formann viste fram en gravert krystallvase, som skulle ha vært overrakt Francke under generalforsamlingen. Imidlertid måtte dette utsettes på grunn av Franckes fravær.

Møtet hevet kl. 21.45.

Per Horgen.

Møte nr. 1432 ble holdt 21. april i Oslo Handelsstand under ledelse av nestformannen, I. I. Jacobsen, da formannen var fraværende på grunn av tjenesteoppdrag.

Det var møtt frem 83 medlemmer og 3 gjester. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Fung. formann lyste fred over minnet til revisjonssjef Karl Johan Wessel Wilthil, som nylig var avgått ved døden.

Sekretæren ga så den vanlige orientering om bytteønsker, nyheter etc.

Fung. formann mintes Arnstein Berntsens uttalelse under generalforsamlingen 17. mars vedrørende *Sven Chr. Franckes* 11-årige innsats som klubbens kasserer og leste tilsvarende avsnitt fra møtereferat nr. 1430. Francke ble under sterk applaus overrakt en krystallvase gravert med «I erkjentlighet» og klubbens emblem. Dypt rørt takket Francke for gaven.

Fung. formann refererte en notis i «Svensk Filatelistisk Tidsskrift» ang. en forfalskning av 12 øre mattgrønn, som var dukket opp. Denne skal med hensyn til farge og tanning være vellykket. Trykningen er imidlertid litografi i stedet for boktrykk. Forfalskningen mangler det vanlige punkt mellom *Postfrim* og 12 øre, hvilket gjør en identifisering av denne meget lett.

Harald Muur holdt aftenens kåseri: «Inntrykk fra Djakarta, Indonesia». Til tross for en kraftig

forkjølelse og noe indisponert stemme, klarte han å levendegjøre en reise med mange spennende opplevelser i et urolig område blant javanesere med deres fargerike og brokete liv.

Fung. formann refererte styrets vedtak fra styremøte 9/4 nr. 7/1958 hva angår styrets sammensetning og klubbens øvrige oppnevnte tillitsmenn.

Per Horgen.

Møte nr. 1433 ble holdt 5. mai 1958 i Oslo Handelsstand under ledelse av formannen, Dagfin Kjholt.

Referat fra forrige møte ble opplest.

Per Widerøe bemerket at den refererte notis fra «Svensk Filatelistisk Tidsskrift» vedrørende en del forfalskninger av 12 øre mattgrønn, som nylig var dukket opp, ikke var i samsvar med notisens tekst. Referatet ble så vedtatt med det endringsforslag som var satt fram.

Formannen meddelte at «Samarbejdende Junior Samleklubber» hadde arrangert en frimerkeutstilling i København 12.—13. april 1958 i anledning disses 15-års jubileum. Oslo Filatelistklubbs junioravdeling var representert med:

1. *Georg Strømer*, som fikk gull for sin samling norske 10 øres stolpeskriftmerker med 28% poeng.

2. *Tom Brauner Jensen*, som fikk sølv for sin samling Drammen og Holmestrand bypostmerker med 23 poeng.

3. *Ole Johan Ringstad* som fikk bronse for sin samling FN-merker med 20 poeng.

30 poeng var det meste utstillerne kunne oppnå.

Fredrik Kobro holdt aftenens kåseri: «Finlands kamp for friheten», ledsaget av lysbilder. Kåseriet høstet livlig bifall.

Møtet ble hevet kl. 20.55.

Per Horgen.

Møte nr. 1434 ble holdt 19. mai 1958 i Oslo Handelsstand under ledelse av formannen, Dagfin Kjholt.

Det var møtt fram 81 medlemmer.

Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Formannen redegjorde for sommermøtet 10. juni og anmodet om flest mulig ville melde seg.

Anders Evensen orienterte om bytteønsker.

Aftenens hovedpost var «Filatelistiske spørsmål og svar», 10 i alt, lagt til rette av I. I. Jacobsen og Per Horgen. Formannen ledet «spørretimen». For øvrig deltok følgende medlemmer: I. I. Jacobsen, Bjørn Melbye, Dan Thune-Larsen, Per Gellein, Leiv A. Brecke, Anders Evensen, Chr. Andersen, Ivar Refsdal, Sture Larsson, Tore G. Solheim, Frithjof Rolén, Niels Nickelsen, O. Mørck-Haraldsen, Einar Vauvert-Jenssen, Taubel Høveren, Tor M. Holtan, Laila Bore, Emmy Langeborg og Bernhard Katz.

I. I. Jacobsen opplyste bl. a. at det var dukket opp et hittil ukjent falsifikat av 1,50 kr. provisorium 1905. Overtrykket er ikke identisk med det ekte hva angår farge og trykktyper. Dessuten synes datostemplet tilbakestilt.

Frk. *Asta Larsen*, fra Drammens Filatelist Klub opplyste at denne har egen klubbavis. Klubben har også en filatelistisk time fra kl. 19.00 til 20.00, hvor medlemmene kan komme med spørsmål, som er innlevert skriftlig på for-

hånd. Disse og svarene blir tatt inn i avisen. Innlegg blir premiert.

Det reiste seg også en del spørsmål angående frimerke-ekspertise. *Leiv A. Brecke* ga en grei redegjørelse om saken, og *Dan Thune-Larsen* nevnte FIP's regler på området.

Møtet ble avsluttet med gratislotteri arrangert av *Bjørn Hansson* og ble hevet kl. 21.35.
Per Horgen.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Formann: Arne Thorsen.

Viseform.: Olav Bjelland.

Kasserer: Walter Kranzmann.

Sekretær: Carl A. Hamre.

Bytteleder: Kristian Wathne.

ØRSTA FILATELISTKLUBB

Årsmøte vart halde 14. februar hjå Sigurd Sveen i den nye, fagre heimen hans. Etter at formannen hadde ynskt alle velkomne, tok valet til på nytt styre, og desse vart valde: Kunstmålar Karl Straume, formann og sekretær, kjøpmann Sigurd Sveen, varaformann og tilsynsmann ved juniorklubben, telegrafstyrar fru Anna Nørve, kasserar, hr. lensmann G. Skodje, fyrste varamann i styret, hr. tannteknikar Haugen, 2. varamann, og lensmannsfullmektig O. Overvaag, revisor.

Kassa såg slik ut: Kr. 2,77 i kontantar og kr. 273,03 på bankbok. So vart kravt inn årspengane, kr. 12,00 og kr. 6,00 for Sveen som før, då han betalar bladet i Oslo. Hr. Sveen lova å taka seg av juniorklubben og få han starta snarast att. Hr. Sveen og Straume la so fram mykje gode hefter av ymse slags, og salet gjekk fint. Frua i huset hadde sett døra på vid vegg og baud lyden taka til seg kaffe og gode saker, smørebraud og kaker, ei stor, forma som eit løvefrimerkje og fargelagd (kunststykkje av herr Sveen) gjorde fortent lukka — og alle tykte det var synd å skjera ho i betar. Etter matykta vart «Fagert er landet» sunge, og so vart det framhalde med merkjesal og samrøda til klokka 23.30. Formannen steig so fram og takka vertsfolkje for all hugnad og medlemmene for gilt samarbeid no og det år som gjekk.

Frontsiden.

En av våre største sjeldenheter, *ubrukt*, er NK nr. 35. Den er sjeldnere enn NK nr. 1 etter min mening, og samlere av *ubrukt* Norge vil sikkert være med på å underskrive at nr. 35 er et særsvært merke å få *ubrukt*.

Forbundets president, Arnstein Berntsen, hadde i sin tid i sin store samling *ubrukt* Norge, en 6-blokk av dette merket *ubrukt*. Skjønt blokken var en smule medtatt, dårlig farve bl. a., er det ikke tvil om at denne blokken var en av samlingens «perler». Den var også inntil for

nylig den største kjente, ubrukte blokken av dette merket. Imidlertid, for noen tid tilbake kunne en gammel forbindelse meddele meg at han sto i underhandling om å få kjøpe en ubrukt 6 — blokk av nr. 35. Jeg tenkte med en gang at det sikkert var herr Berntsens blokk som var ute og gikk, og spurte derfor om det forholdt seg slik. Vedkommende kunne opplyse at det var en helt annen blokk! Som gammel spesialsamler på nr. 35 med det for øye å kunne rekonstruere platen (et arbeid som har pågått i flere år), ble jeg selvsagt ivrig etter å få se denne nye blokken. For kort tid siden fikk jeg et fotografi av den, og med eierens tillatelse har jeg tillatt meg å gjengi den på frontsiden av dette nummer.

Under mitt arbeid med rekonstruksjonen av platen var jeg kommet til at Berntsens blokk måtte være nr. 58—59—60 og 68—69—70 i arket. Berntsens blokk hadde jo ingen marginal, så noe bevis for at blokken tilhørte høyresiden hadde jeg ikke. Denne nye blokken skaffet meg imidlertid beviset. Som det vil ses har blokken marginal på høyre side. Ved å sammenlikne typene kunne jeg fastslå (pussig nok) at denne nye blokk nedre rad har samme typer som Berntsens blokk øverste rad. Med andre ord, den oppstilling jeg var kommet fram til var riktig for såvidt som det kunne fastslås at Berntsens blokk hørte hjemme på høyresiden, samt videre at denne nye blokken, inntil videre, vil kunne gis plassen: 48—49—50 og 58—59—60 i arket.

Den nye blokken hjalp altså til å få dekket et ganske stort, hvitt felt i rekonstruksjonen, og dermed et skritt videre mot dennes fullførelse. Men da par og striper, for ikke å nevne blokker, av dette merket er «mangelvare», skrider arbeidet meget langsomt frem. Det er særlig vertikale par og strips det skorter på, ja, naturligvis også på *blokker* da!

Da det jo skulle være morsomt å få rekonstruert platen før merket fyller 100 år, hvilket det med dagens fart neppe synes å være noen sannsynlighet for, er jeg så fri å spørre leserne av denne artikkel om å være meg behjelpelig med å nå dette mål. Jeg er takknemlig for å få se et hvilket som helst par, stripe (og blokk!), brukt som ubrukt, original eller fotogjengivelse, og bestrider alle utgifter i forbindelse med tilsendelsen.

Red.

BOKTRYKK

DYPTRYKK

OFFSETTRYKK

BOKBINDERI

KARTONASJEFABRIKK

KONVOLUTTFABRIKK

PAPIRFABRIKK

PAPIR OG KONTORSAKER

EN GROS
FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg og trykksak-kontor:

SKIPPERGATEN 38 – 40

ENELEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK

Herr Torleiv Solgaard,
c/o kjøpmann Foss,
Herøya, Forsgrunn.

TYSKLAND

Nr. etter AFA. Priser i norske kroner.
° = brukt, * = ubrukt med gummi.

Nr. 1-30, godt utvalg på lager, mest brukt.
Nr. 49*: kr. 2.00. Nr. 50*: kr. 4.00. Nr. 51a°,
superb: kr. 25.00. Nr. 52*: kr. 4.00. Nr. 53-
62*: kr. 45.00. Nr. 63*: kr. 20.00. Nr. 64*:
kr. 35.00. Nr. 65*: kr. 50.00. Nr. 66*: kr.
170.00 eller komplett sett nr. 53/66*: kr.
300.00. Nr. 69*: kr. 9.00. Nr. 69°: kr. 10.00.
Nr. 79*: kr. 40.00. Nr. 79°: kr. 25.00. Nr.
82*: kr. 90.00. Nr. 351/354*: kr. 20.00. Nr.
367*: kr. 18.00. Nr. 370/371*: kr. 5.00. Nr.
375/377°: kr. 5.00. Nr. 378/385*: kr. 50.00.
Nr. 386/396*: kr. 65.00. Nr. 401/404* eller
°: kr. 15.00. Nr. 408/420*: kr. 40.00. Nr.
422°: kr. 15.00. Nr. 421/423°, superb, på
brev til Pernambuco, spesialkonvolutt: kr.
90.00. Nr. 451/453*: kr. 225.00. Nr. 451/
452*: kr. 100.00. Nr. 474/476*: kr. 15.00.
Nr. 492*: kr. 35.00. Nr. 494/502*: kr. 90.00.
Nr. 524/534*: kr. 30.00, samme °: kr. 10.00.
Nr. 549/557*: kr. 37.50. Nr. 560/3 + 564/5
+ 568/70*: kr. 10.00. — Mange andre mer-
ker fra Tyskland, De gammel-tyske stater
og tyske kolonier på lager. Vennligst send
Deres mankoliste til:

D. M. WOLFF

(M. S. Wilson)

9, Jessel Mansions, Queen's Club Gardens,
London W. 14, England.

(Korrespondanse: engelsk, tysk og fransk.)

ISLAND

Søger De bytteforbindelser i Island? En
bytteannonse i Frimerki koster kun 10 inter-
nationale svars coup. eller 5.00 kr. Provenummer
4 svars coup.

Frimerki, postboks 1264, Reykjavik.

«NORGES FRIMERKER 1855—1914»

Andersen — Dethloff samtl. nytrykk
+ div. finske merker 1860—1956 øn-
skes byttet mot prima eldre norske.
Ønsker også Finnland Facit nr. 10 og
66-2.

Finn Aagaard, Maries gt. 6, Oslo. NV.

FRIMERKER I UTVALG

sendes på forlangende.

Jarle Haga, Kaarvåg.

OLYMPIADEN I OSLO 1952. De anvendte sær-
stempler søkes av

Hermann Bollhardt, 24 Dithmarscher
Platz, Itzehoe/Holstein, Tyskland.

— ALLE NORSKE FRIMERKER —

kjøpes kontant. Innkjøpsliste mai 1958
over brukte og ubrukte frimerker samt
førstedagsbrev sendes mot 50 øre i ubrukte
frimerker.

ANTON HOLMBOE

Frimerker en gros

Prof. Dahls gt. 53 B, Oslo - Telef. 55 12 25
Medlem av Norsk Frimerkehandlerforening

Godt utvalg

i norske og skandinaviske frimerker.

Pakker fra alle land.

Albums - Kataloger - Rekvisita etc.

S. D. MELBYE

Frimerkeforretning

Universitetsgaten 11 - Oslo

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

— april 1958

utgitt av Norsk Frimerkehandlerforening

til salgs i alle frimerkeforretninger

Pris kr. 1.00 + porto 20 øre.

HAR DE HULLER I SAMLINGEN,

saa send mig Deres Mancoliste. De
faar omg. Tilbud evt. Mærker til
Paaseende med fuld Retur-Ret. Ri-
melige Priser.

ELOF NIELSEN — Vejlevej 32, Horsens,
Danmark.

SØKER posthornutgaven 1872—1893, også
mer enn 1 stk. av hvert merke. — Gir
østerrikske merker i bytte, basis Michel.
Vennligst send først.

Hans Klomfar, Gerasdorf, Kapellerfeld
Wienerstr. 49. Österreich.